

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје

**Консолидирани финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2017 и
Извештај на независните ревизори**

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независните ревизори	1 - 2
Консолидиран Биланс на успех	3
Консолидиран Извештај за сеопфатна добивка	4
Консолидиран Биланс на состојба	5
Консолидиран Извештај за промените во капиталот и резервите	6 - 9
Консолидиран Извештај за паричниот тек	10 - 11
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	12 - 143
Прилог 1 – Консолидиран годишен извештај	
Прилог 2 – Консолидирана годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи (страна 3 - 143) на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“), и подружницата (во понатамошниот текст „Групата“), кои се состојат од консолидиран извештај за биланс на состојба на ден 31 декември 2017 година и консолидиран извештај за сеопфатна добивка, консолидиран извештај за промените во главнината и консолидиран извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва и регулативата на Народна Банка на Република Македонија, како и за интерната контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на консолидираните финансиски извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека консолидираните финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на консолидираните финансиски извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Групата со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои се соодветни на околностите, но не и со цел изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Групата. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на консолидираните финансиски извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, консолидираните финансиски извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје и подружницата на ден 31 декември 2017 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Македонија и регулативата на Народна Банка на Република Македонија.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје (продолжение)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Групата е одговорно за подготвување на консолидираниот годишен извештај (прилог 1 кон консолидираните финансиски извештаи) и на консолидираната годишна сметка (прилог 2 кон консолидираните финансиски извештаи), во согласност со Законот за трговски друштва, и истите беа прифатени и одобрени од раководството и кои Групата е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на консолидираниот годишен извештај со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи на Групата. Ние ги спроведовме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија на Република Македонија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи. Според наше мислење, историските финансиски информации обелоденети во консолидираниот годишен извештај се конзистентни со консолидираната годишна сметка и со приложените ревидирани консолидирани финансиски извештаи на Групата за годината што завршува на 31 декември 2017 година.

Дилоит ДОО Скопје

Лидија Нануш
Овластен ревизор
Директор

Скопје, 30 април 2018 година

Александар Аризанов
Овластен ревизор

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ

за периодот од 1 јануари 2017 година до 31 декември 2017 година

(Во илјади денари)

	Белешка	2017	2016
Приходи од камата		735.673	753.878
Расходи за камата		(127.876)	(134.328)
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	607.797	619.550
Приходи од провизии и надомести		215.496	229.427
Расходи за провизии и надомести		(126.946)	(111.309)
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	88.550	118.118
Нето-приходи од тргување	8	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	10	68.364	53.129
Останати приходи од дејноста	11	104.015	191.025
Удел во добивката на придружените друштва	24	16.162	9.781
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	12	(29.145)	(76.121)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	(2.853)	(2.090)
Трошоци за вработените	14	(277.930)	(285.380)
Амортизација	15	(50.444)	(45.845)
Останати расходи од дејноста	16	(512.938)	(263.862)
Удел во загубата на придружените друштва	24	-	-
Добивка пред оданочување		11.578	318.305
Данок на добивка	17	(4.173)	(26.821)
Добивка за финансиската година од непрекинато работење		7.405	291.484
Добивка/(Загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба		-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година		7.405	291.484
Добивка/(загуба) за финансиската година, која припаѓа на*:			
акционерите на банката		7.405	291.484
неконтролираното учество		-	-
		7.405	291.484
Заработка по акција	41		
основна заработка по акција (во денари)		12	468
разводната заработка по акција (во денари)		12	468

* само за консолидираните финансиски извештаи

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи
претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи.

Неревидираните консолидирани финансиски извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 30 јануари 2018 година.

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев
Претседател на Управен одбор

Саша Боко
Член на Управен одбор

Алвин Аличевик
Член на Управен одбор

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 1 јануари 2017 година до 31 декември 2017 година
(Во илјади денари)

	Белешка	2017	2016
Добивка за финансиската година		7.405	291.484
Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех (пред оданочување)		-	-
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба		-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба		3.098	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од средствата расположливи за продажба, рекласификувани во консолидираниот Биланс на успех		-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања		-	-
- ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството		-	-
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во консолидираниот Биланс на успех		-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови		-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот на паричните текови, рекласификувани во консолидираниот Биланс на успех		-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење		-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење		-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	24	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех		-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	17	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех		3.098	-
Консолидирана сеопфатна добивка за финансиската година		10.503	291.484
Консолидирана сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, која припаѓа на*:			
акционерите на банката		10.503	291.484
неконтролираното учество		-	-

* само за консолидираните финансиски извештаи

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев
Претседател на Управен одбор

Саша Боко
Член на Управен одбор

Алвин Аличевик
Член на Управен одбор

[Signature]

[Signature]

[Signature]

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА СОСТОЈБА
На ден 31 декември 2017
(Во илјади денари)

	Белешка	2017	2016
СРЕДСТВА			
Парични средства и парични еквиваленти	18	4.403.040	5.372.028
Средства за тргување	19	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	-	147.573
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	11.586.930	10.874.049
Вложувања во хартии од вредност	23	2.227.494	1.878.178
Вложувања во придружени друштва	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	21.819	-
Останати побарувања	25	136.484	85.981
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	9.723	27.532
Нематеријални средства	28	54.402	39.290
Недвижности и опрема	29	276.371	308.997
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	111.759	135.628
Вкупно средства		18.828.022	18.869.256
ОБВРСКИ			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех определени како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банки	34.1	723.409	830.993
Депозити на други комитенти	34.2	12.440.541	12.651.328
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	2.106.685	1.913.372
Субординирани обврски	37	620.698	619.526
Посебна резерва и резервирања	38	314.780	119.774
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	-	17.205
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	195.760	169.801
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	277	-
Вкупно обврски		16.402.150	16.321.999
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ			
Запишан капитал	40	1.662.775	1.662.775
Премии од акции		558.522	558.522
Сопствени акции		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		3.098	-
Останати резерви		94.663	6.000
Задржана добивка/(Акумулирана загуба)		106.814	319.960
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на банката		2.425.872	2.547.257
Неконтролирано учество		-	-
Вкупно капитал и резерви		2.425.872	2.547.257
Вкупно обврски и капитал и резерви		18.828.022	18.869.256
ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И СРЕДСТВА			
Потенцијални обврски	42	3.274.033	3.426.313
Потенцијални средства	42	-	-

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев
Претседател на Управен одбор

Саша Боко
Член на Управен одбор

Алвин Аличевик
Член на Управен одбор

5

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНите ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ
за периодот од 1 јануари 2017 година до 31 декември 2017 година
(Во илјади денари)

	Капитал				Ревалоризациски резерви				Останати резерви				Задржана добивка				Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на банката	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположливост за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)			
На 1 јануари 2016 (претходна година)	1.662.775	861.619	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	139.439	-	(376.910)	2.286.923	2.286.923	
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
На 1 јануари 2016 година (претходна година), корегирано	1.662.775	861.619	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	139.439	-	(376.910)	2.286.923	2.286.923	
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	291.484	-	-	291.484	291.484	
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на парични текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот не нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства/(обврски) признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	291.484	-	-	291.484	291.484	

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2017 година до 31 декември 2017 година
(Во илјади денари)

(20 илјади денари)

	Капитал				Ревалоризациски резерви				Останати резерви				Задржана добивка				Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на банката	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)			
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите																		
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.000	-	-	(6.000)	-	-	-	-	
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(31.138)	-	-	(31.138)	(31.138)	
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Покривање на загуби од минати години	-	(303.097)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(73.813)	-	376.910	-	-	
Пренесени загуби од С АМЦ од минати години	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(12)	-	-	(12)	(12)	
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	(303.097)	-	-	-	-	-	-	-	6.000	-	-	(110.963)	-	376.910	(31.150)	(31.150)	
На 31 декември 2016	1.662.775	558.522	-	-	-	-	-	-	-	6.000	-	-	319.960	-	-	2.547.257	2.547.257	

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНите ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2017 година до 31 декември 2017 година
(Во илјади денари)

	Капитал				Ревалоризациски резерви				Останати резерви			Задржана добивка				Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на банката	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)		
На 31 декември 2016 (претходна година)/ 1 јануари 2017 (тековна година)	1.662.775	558.522	-	-	-	-	-	-	-	6.000	-	-	319.960	-	-	2.547.257	2.547.257
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.405	-	-	7.405	7.405
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.405	-	-	7.405	7.405
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	3.098	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.098	3.098
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на парични текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот не нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/(обврски) признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	3.098	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.098	3.098
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	3.098	-	-	-	-	-	-	-	7.405	-	-	10.503	10.503

Белешките кон консолидираниите финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2017 година до 31 декември 2017 година
(Во илјади денари)

	Капитал			Ревалоризациски резерви				Останати резерви			Задржана добивка				Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на банката	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)	
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите																
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88.663	-	-	(88.663)	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(131.888)	-	(131.888)	(131.888)
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите- останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Покривање на загуба од минати години	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите- пренесени загуби од С-АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88.663	-	-	(220.551)	-	(131.888)	(131.888)
На 31 декември 2017 (тековна година)	1.662.775	558.522	3.098	-	-	-	-	-	-	94.663	-	-	106.814	-	-	2.425.872

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев
Претседател на Управен одбор

Саша Боко
Член на Управен одбор

Алвин Аличевик
Член на Управен одбор

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК
за периодот од 1 јануари 2017 година до 31 декември 2017 година
(Во илјади денари)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Паричен тек од основната дејност		
Добивка пред оданочувањето	11.578	318.305
<i>Коригирана за:</i>		
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот Биланс на успех	(16.162)	(9.781)
Амортизација на:		
нематеријални средства	12.933	8.473
недвижности и опрема	37.511	37.372
Капитална добивка од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	(2.358)	(4.221)
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(10.610)	(145.455)
Капитална загуба од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	326	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
Приходи од камата	(735.673)	(753.878)
Расходи за камата	127.876	134.328
Нето-приходи од тргување	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа:		
дополнителна исправка на вредноста	511.889	544.294
ослободена исправка на вредноста	(482.744)	(468.173)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа:		
дополнителни загуби поради оштетување	2.853	2.090
ослободени загуби поради оштетување	-	-
Посебна резерва:		
дополнителни резервирања	290.650	58.784
ослободени резервирања	(95.644)	(26.950)
Приходи од дивиденди	(12.598)	(6.341)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва	-	-
Останати корекции	2.931	(166)
Наплатени камати	731.116	751.051
Платени камати	(131.383)	(130.151)
Добивка од дејноста пред промените на деловната актива:	<u>242.491</u>	<u>309.581</u>
<i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>		
Средства за тргување	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	147.573	(147.573)
Кредити на и побарувања од други комитенти	(733.534)	(1.459.048)
Заложени средства	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	22.713	(20.760)
Задолжителна резерва во странска валута	(161.286)	(106.233)
Задолжителен депозит кај НБРМ според посебни прописи	-	-
Останати побарувања	(43.379)	(34.113)
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	23.869	-
<i>Зголемување/(намалување) на деловните обврски:</i>	-	-
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	(107.584)	598.063
Депозити на други комитенти	(213.879)	687.584
Останати обврски	25.959	(36.878)
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	277	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочување	<u>(796.780)</u>	<u>(209.377)</u>
(Платен)/поврат на данок на добивка	(43.197)	(14.845)
Нето паричен тек од основната дејност	<u>(839.977)</u>	<u>(224.222)</u>

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2017 година до 31 декември 2017 година
(Во илјади денари)

	2017	2016
Паричен тек од инвестициска дејност		
(Вложувања во хартии од вредност)	(422.735)	(318.266)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	88.476	1.145.583
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(28.045)	(18.171)
Приливи од продажбата на нематеријални средства	-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	(17.930)	(29.805)
Приливи од продажбата на недвижности и опрема	15.077	9.680
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	-	-
(Останати одливи од инвестициска дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициска дејност	12.598	6.341
Нето паричен тек од инвестициска дејност	(352.559)	795.362
Паричен тек од финансирањето		
(Отплата на издадени должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадени должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(428.541)	(280.878)
Зголемување на обврските по кредити	622.596	580.000
(Отплата на издадените субординирани обврски)	-	(401.554)
Приливи од издадените субординирани обврски	95	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	-	-
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	-	-
(Платени дивиденди)	(131.888)	(31.138)
(Останати одливи од финансирањето)	-	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Нето паричен тек од финансирањето	62.262	(133.570)
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	-	-
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти	-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	(1.130.274)	437.570
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	4.754.130	4.316.560
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	3.623.856	4.754.130

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи.

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев
 Претседател на Управен одбор

Саша Боко
 Член на Управен одбор

Алвин Аличевик
 Член на Управен одбор

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД

а) Општи информации

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје (во понатамошниот текст “Банката”) е акционерско друштво основано во Република Македонија. Адресата на нејзиното регистрирано седиште е ул. “Македонија” бр. 9 - 11, Скопје, Република Македонија. Овие консолидирани финансиски извештаи ја вклучуваат Банката и правното лице за специјални намени С-АМЦ ДООЕЛ Скопје, заедно во понатамошниот текст “Групата”.

Банката е овластена од Народна Банка на Република Македонија за вршење на следните активности:

- Прибирање на депозити и други повратни извори на средства;
- Кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- Кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- Издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- Финансиски лизинг;
- Менувачки работи;
- Платен промет во земјата и во странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- Издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- Изнајмување на сефови, остава и депо;
- Тргување со инструменти на пазарот на пари;
- Тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали;
- Тргување со хартии од вредност;
- Тргување со финансиски деривати;
- Чување на хартии од вредност за клиенти;
- Советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловна стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или припојување на правни лица;
- Продажба на полиси за осигурување;
- Посредување во склучување договори за кредити и заеми;
- Обработка и анализа на информации за кредитната способност на правни лица;
- Економско-финансиски консалтинг
- Застапување во осигурување
- Управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или
- Инвестициско советување на клиенти
- Купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност
- Давање на услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови
-

Банката е членка на Штаермеркише Шпаркасе со седиште во Грац, Австрија, која поседува 99,74% (2015: 99,74%) од капиталот на Банката.

Вкупниот број на вработени на Групата на 31 декември 2016 година изнесува 314 вработени (2016: 319 вработени). Банката своите активности во Република Македонија ги извршува преку мрежа на 28 експозитури (2016: 28 експозитури).

Групата поседува 49% од уделите со право на глас во друштвото ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје, како и 100% од уделите во друштвото за градежништво, трговија и услуги С-АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје, кои до 3 јуни 2016 гоиднабеа во целосна сопственост на ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје.

С-АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје е трговско друштво кое се занимава со купување и продажба на сопствен недвижен имот. Тоа е иницијално основано на 16 декември 2014 година од страна на ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје, со специјална намена за комплетирање и продажба на станбени згради, заложени како обезбедување од страна на правно лице, кон кое Банката имаше нефункционално побарување.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
1. ВОВЕД (продолжение)
а) Општи информации (продолжение)

Акциите на Банката се внесени на редовниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност, во подсегментот Пазар на акционерски друштва со посебни обврски за известување, а кодот под кој се тргуваат е следниот:

Шифра на хартија од вредност

ИСИН број

INB (обична акција)

MKINBA101012

Неревидираните консолидирани финансиски извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 30 јануари 2018 година.

б) Основи за подготвување на консолидираните финансиски извештаи
Стандарди врз основа на кои се подготвени консолидираните финансиски извештаи

Овие консолидирани финансиски извештаи на Групата се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Законот за банки („Службен весник на РМ“ бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11,24/11,166/12,70/13, 119/13, 38/2014, 41/2014, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16 и 61/16), Законот за банки („Службен весник на РМ“ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15 и 190/16), подзаконската регулатива пропишана од страна на Народна банка на Република Македонија (во понатамошниот текст: „НБРМ“), како и во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (во понатамошниот текст Методологија) („Службен весник на РМ“ бр. 169/10, 165/12, 50/13 и 110/13) и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 169/10, 152/11, 54/12 и 166/13), кои се пропишани од страна на НБРМ и се во примена од 31 декември 2011 година. Народната Банка на РМ во текот на 2017 година усвои Одлука за методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/17), како и Одлука за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките и белешките кон тие извештаи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/17) со примена од 1 јануари 2018 година заради стапување на сила на новиот Меѓународен стандард за финансиско известување МСФИ 9, кој го заменува претходниот Меѓународен сметководствен стандард МСС 39 за мерење на финансиските инструменти.

Консолидираните финансиски извештаи се прикажани во македонски денари (МКД), која претставува функционалната и известувачка валута на Групата, и вредностите се заокружени до најблиската илјада (МКД 000) освен кога е поинаку наведено.

При подготовката на консолидираните финансиски извештаи, финансиските извештаи на матичната банка и на нејзината подружница се консолидираат ставка по ставка, така што се собираат слични ставки на средства, обврски, капитал, приходи и расходи. Со цел да се прикажат финансиските информации за Групата како за едно единствен ентитет, се отстранува сметководствената вредност на вложувањето на матичната банка во подружницата и делот на матичната банка во капиталот на подружницата; се идентификуваат неконтролираните учества во нето-добивката или загубата на консолидираните подружници за периодот на известување, доколку постојат; и се идентификуваат неконтролираните учества во нето-средствата на консолидираните подружници, доколку постојат и тие се прикажуваат одделно од учеството на матичната банка. Притоа, салдата, трансакциите, приходите и расходите во рамки на Групата во целост се отстрануваат.

Стандарди кои се објавени, а сè уште не се во примена

Почнувајќи од 1 јануари 2018 година, стапува на сила новиот Меѓународен стандард за финансиско известување МСФИ 9 за мерење на финансиските инструменти поради што е направена реоценка на финансиските инструменти на денот на иницијалната примена.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

б) Основи за подготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)

Презентација на консолидираните финансиски извештаи

Придружните консолидирани финансиски извештаи на Групата се прикажани во согласност со формата и содржината на билансните шеми објавени во Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 169/10, 152/11, 54/12 и 166/13), кои во поединечни делови отстапуваат од начинот на презентација на одредени позиции во финансиските извештаи во согласност на барањата на Меѓународниот сметководствен стандард (МСС) 1 - Презентација на финансиските извештаи.

Раководството на Групата го проценува влијанието на промените на МСС, новите МСФИ и нивните толкувања врз консолидираните финансиски извештаи, како и барањата за форматот и содржината на одредени билансни шеми во согласност со Одлуката и вреднувањата на средствата, обврските, приходите и расходите во согласност со барањата на Методологијата. Како резултат на тоа, раководството на Групата не изразува експлицитна и безрезервна изјава за усогласеноста на консолидираните финансиски извештаи во однос на МСС и МСФИ, кои се применуваат во периодот прикажан во приложените финансиски извештаи.

Како дополнување на претходно наведеното, сметководствената регулатива која се применува во Република Македонија се разликува од барањата на МСФИ и МСС во следните материјални аспекти на финансиското известување:

- Раководството на Групата ја проценува исправката на вредност на финансиските инструменти во согласност со релевантната регулатива пропишана од НБРМ (Белешка 1.в). Таква политика може да резултира со значајни разлики во износите кои би биле детерминирани ако резервациите за исправка на вредност на финансиските инструменти би биле проценети врз основа на барањата на МСС 39, „Финансиски инструменти: Признавање и мерење“.
- Групата последователно ги мери недвижностите и опремата со употреба на моделот на набавна вредност. Согласно МСС 16 „Недвижности, посторојки и опрема“ Групата може последователно да ги мери недвижностите и опремата со користење на моделот на набавна вредност или моделот на ревалоризирана вредност.

Приложените консолидирани финансиски извештаи се подготвени во согласност со принципот на историска набавна вредност, освен за вреднувањето на вложувањата во финансиските средства расположливи за продажба кои се вреднуваат по објективна вредност, врз основа на претпоставката на принципот на континуитет.

Презентацијата на финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија бара користење на најдобри можни проценки и разумни претпоставки од страна на раководството на Групата, кои имаат ефекти на презентираниите вредности на средствата и обврските, како и на приходите и расходите настанати во периодот на известување. Овие проценки и претпоставки се засновани на искуство од минатото и на други фактори за кои се верува дека се разумни во околностите и чии резултати претставуваат основа за проценка на сметководствената вредност на средствата и обврските за кои не се достапни податоци од други извори. Стварните резултати можат да се разликуваат од проценетите износи.

Презентираните консолидирани финансиски извештаи се искажани во илјади македонски денари. Денарот претставува функционална и известувачка валута на Групата за целите на известувањето до НБРМ.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
1. ВОВЕД (продолжение)
б) Основи за изготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)
Презентација на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)
Употреба на проценки и претпоставки

Подготовката на консолидираните финансиски извештаи е во согласност со општо прифатените сметководствени политики и бара користење на проценки и претпоставки кои имаат влијание на прикажаните средства и обврски, потенцијалните средства и обврски на денот на консолидираните финансиски извештаи и прикажаните износи на приходите и расходите за време на извештајниот период. Овие проценки се оценуваат на континуирана основа и се базираат на најдобрите познавања на раководството на тековните настани и активности, како и на претходните искуства.

Загуби поради оштетување од кредити и побарувања

Групата го разгледува портфолиото на кредити и побарувања за да го процени оштетувањето на месечна основа. При одредувањето дали една загуба од оштетување треба да се искаже во консолидираниот Биланс на успех, Групата расудува во однос на тоа дали постојат забележливи податоци кои навестуваат дека има мерливо намалување на проценетиот иден паричен тек од некое портфолио на кредити пред намалувањето да може да биде идентификувано со поединечен кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да вклучува забележливи податоци кои навестуваат дека постои неповолна промена во плаќањето на заемопримачите во Групата, или во државните или локалните економски услови кои се однесуваат на неизвршувањата на обврските за активата во Групата.

Раководството користи проценки кои се базираат на искуство на историски евидентирани загуби на активата изложена на кредитниот ризик и на објективни докази на оштетувања слични на оние во портфолиото кога се проектира идниот готовински тек. Методологијата и претпоставките кои се употребуваат за проценка на износот и времето на идните готовински текови се разгледуваат за ревидирање на редовна основа со цел да се намали било какво несовпаѓање помеѓу проценетите загуби и стварно настанатите загуби.

Исправка на вредноста на преземени средства

Процесот за пресметување на загубата поради оштетување бара да се направат важни и комплексни претпоставки во однос на планираниот продажен период на преземените средства, нивните проценети нето продажни вредности и соодветната стапка на попуст, со цел да се намали вредноста на нето сегашната вредност на очекуваниот паричен тек на готовина од продажбата на одредени предмети на преземените недвижности.

Раководството на Групата очекува дека преземените средства ќе бидат продадени во разумна временска рамка, без загуби. Во спротивно, ќе бидат направени прилагодувања во идните периоди доколку пазарната активност посочи дека таквите прилагодувања не се соодветни.

Вонбилансна евиденција

Групата презема обврски во текот на своите деловни активности по основ на кредитни пласмани евидентирани на сметките од вонбилансната евиденција, што првенствено вклучуваат гаранции и акредитиви. Овие финансиски обврски се евидентираат во консолидираниот Биланс на состојба кога ќе можат да се повратат. Резервирање поради оштетување поврзано со вонбилансните потенцијални и превземени обврски е објавено во рамките на "оштетување на финансиски средства" во оваа Белешка, и е вклучено во консолидираниот Биланс на состојба како обврска.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

б) Основи за изготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)

Презентација на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)

Употреба на проценки и претпоставки (продолжение)

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови. Подетални информации за објективната вредност на финансиските инструменти се дадени во Белешка 5.

Проценките и претпоставките се разгледуваат на континуирана основа. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој проценката е ревидирана ако истата има влијание само на тој период, или, пак, во периодот на проценка и во идните периоди, ако ревидираната проценка има влијание на двата периоди - тековниот и идниот период.

Информациите во однос на значајните области за кои постои неизвесност врз основа на проценка и критичните проценки во примената на сметководствените политики кои имаат најзначаен ефект на износите обелоденети во консолидираните финансиски извештаи се наведени во Белешка 1.г).

Консолидираните финансиските извештаи на Групата се подготвени во согласност со сметководствените политики образложени во Белешката 1 в) кон консолидираните финансиски извештаи.

в) Значајни сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие консолидирани финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

Основни принципи за консолидација, изготвување и прикажување на консолидираните финансиски извештаи

Деловни комбинации – се евидентираат со примена на методот на купување на датумот на стекнување на контрола од Групата, при што износот при стекување се мери по објективна вредност од што прозилегува гудвилот. Трошоците поврзани директно со деловната комбинација се признаваат како расход во консолидираниот Биланс на успех.

Подружници – Подружницата не може да се исклучи од консолидација само поради тоа што вложувачот е друштво за заеднички вложувања, заеднички фонд, инвестициска банка или слично правно лице; или ако неговите деловни активности се различни од оние на останатите правни субјекти во групата.

Губење на контрола – во моментот на губење на контрола, Групата го депризнава средството/обврската, при што настаната добивка или загуба се признава во добивката или загубата.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Консолидираниот Биланс на состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претварањето на износите во странска валута, се вклучени во Консолидираниот Биланс на успех во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Консолидираниот Биланс на Состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	<u>31.12.2017</u>	<u>31.12.2016</u>
1 ЕУР	61,4907 Денари	61,4812 Денари
1 УСД	51,2722 Денари	58,3258 Денари
1 ЦХФ	52,5472 Денари	57,2504 Денари

Пребивање (нетирање)

Финансиските средства и обврски се нетирани и презентирани во консолидираниот биланс на состојба на нето основа во случаи кога нетирањето на признатите износи е законски дозволено, понатаму, кога постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

Споредливи податоци

Каде што е неопходно, споредливите податоци се променети за да се усогласат со промените во презентацијата на тековната година.

Приходи и расходи по камати

Приходите и расходите по камати се признати во консолидираниот Биланс на успех за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Методот на ефективна каматна стапка е метод на мерење на финансиските средства и обврски според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите и расходите од камата во периодот на очекуваното доспевање на финансиските инструменти.

Ефективната каматна стапка е стапката со чијашто примена сегашната вредност на сите идни парични приливи се изедначува со сегашната вредност на сите идни парични одливи во текот на очекуваниот век на финансискиот инструмент. При пресметувањето на ефективната каматна стапка, Групата го проценува паричниот тек, земајќи ги во предвид сите договорни услови на финансискиот инструмент (на пример, однапред платени опции) освен идните кредитни загуби. Пресметката ги вклучува добиените или исплатени надоместоци помеѓу договорените страни, кои се составен дел од ефективната каматна стапка, трансакционите трошоци и сите други премии или дисконти.

Приходи од надомести и провизии

Приходите од провизии и надомести воглавно се состојат од финансиски услуги што ги извршува Групата вклучувајќи издавање на гаранции, отварање на акредитиви, платен промет во земјата и странство и други услуги.

Приходите од надоместоци и провизии се евидентираат врз основа на принципот на фактичност на настаните, кога услугата е обезбедена.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Приходи од дивиденди

Дивидендите се признаваат во Консолидираниот Биланс на успех кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата и кога приливот на економски користи е веројатен.

Нето приходи од тргување

Нето приходи од тргување претставуваат реализирани и нереализирани промени во објективната вредност при последователно мерење, добивка или загуба при отуѓување, дивиденди, приходи и расходи од камати на средствата и обврските за тргување и дериватите за тргување.

Нето приходите од тргување се мерат според промената на објективната вредност на финансиските средства и обврски за тргување која претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност, на датумот на Консолидираниот Биланс на состојба.

Нето приходи и расходи од курсни разлики

Нето приходите и расходите од курсни разлики претставуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од:

- порамнување на трансакции во странска валута на монетарни и немонетарни ставки во текот на целата финансиска година и
- курсирање на монетарни ставки деноминирани во странска валута на датумот на Консолидираниот Биланс на состојба.

Останати приходи од дејноста

Во оваа група на приходи спаѓаат:

- добивка од продажба на финансиски средства расположиви за продажба;
- приход од дивиденди од финансиски средства расположиви за продажба;
- добивка од отуѓување на недвижности и опрема и на нематеријални средства која претставува разлика помеѓу приливите од продажбата и нивната нето сметководствена вредност на денот на отуѓувањето;
- приходи од наплатени претходно отпишани кредити и побарувања;
- приходи од наеми од оперативен лизинг;
- приходи од минати години;
- нето ослободувања на посебната резерва за вонбилансната изложеност и на резервирањата по поединечен вид на резервирање (за пензиски и други користи на вработените, за потенцијалните обврски на судски спорови и други резервирања) и
- други приходи.

Приходот се признава и се мери согласно соодветниот стандард за одредено средство, врз чија основа е остварен приходот.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Загуби поради оштетување / Исправка на вредноста на финансиските средства

Загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и надоместливата вредност на финансиските средства, како сегашна вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со првобитната ефективна каматна стапка на финансиските средства:

- кредити на и побарувања од банки и од други комитенти;
- финансиски средства кои се чуваат до достасување и
- финансиски средства расположливи за продажба.

Загуба поради оштетување се признава во моментот кога постои доказ дека сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ и се признава во консолидираниот Биланс на успех како исправка на вредноста (загуба поради оштетување) на финансиските средства, на нето основа.

Кога причините за исправката на вредноста (загубата поради оштетување) ќе исчезнат, треба да се анулира претходно признаената исправка на вредност преку консолидираниот Биланс на успех во позиција „Исправка на вредноста (загуби поради оштетување) на финансиските средства, на нето основа“. Последователни ослободувања на исправката на вредност се признава само за финансиски средства што се евидентирани по амортизирана набавна вредност и за должничките инструменти расположливи за продажба.

Последователни ослободувања на исправката на вредност не се признаваат за финансиски средства кои се мерат по набавна вредност и за сопственички инструменти класифицирани како расположливи за продажба.

Исправката на вредност (загуби поради оштетување) се мери и признава:

- на поединечна основа, за финансиските средства кои се поединечно значајни ставки/изложености;
- на групна основа, за група на слични финансиски средства за кои поединечна исправка на вредноста не може да се определи или не е определена.

Загуби поради оштетување на нефинансиски средства

Загуба поради оштетување на нефинансиски средства претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и надоместливиот износ на:

- недвижности и опрема;
- нематеријални средства;
- преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања;
- нетековни средства кои се чуваат за продажба и група на отуѓување и
- останати средства.

Групата проценува, на секој датум на Консолидираниот Биланс на состојба, дали постои некој објективен доказ дека нефинансиското средство или група на нефинансиски средства се оштетени.

Загуба поради оштетување се признава во моментот кога постои доказ дека сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ на нефинансиските средства и се признава во консолидираниот Биланс на успех како загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа.

Кога причините за загубата поради оштетување ќе исчезнат, треба да се анулира претходно признаената загуба преку Консолидираниот Биланс на успех на позиција загуби поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа, но најмногу до износот на претходно признаените загуби поради оштетување. Последователни ослободувања на загубата поради оштетување не се признаваат за преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Трошоци за вработени

Трошоците за вработени се состојат од:

- краткорочни користи за вработените (плати, задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување, персонален данок, краткорочни платени отсуства, бонуси и др.);
- долгорочни користи за вработените (јубилејни награди, користи при пензионирање и др.) и
- придонеси кон планови за дефинирани придонеси (уплати на придонеси во посебен фонд).

Краткорочните користи се признаваат во моментот на настанување кога соодветната услуга ќе се добие. Краткорочните користи се мерат по недисконтиран износ кој се очекува да биде платен врз основа на работен однос и се признаваат во консолидираниот Биланс на успех како расход.

Долгорочните користи се мерат според сегашната вредност на обврската за дефинираните користи на датумот на консолидираниот Биланс на состојба, намален за објективната вредност на средствата на планот на датумот на консолидираниот Биланс на состојба од кои обврските треба да се подмират директно. Секоја актуарска добивка или загуба се признава во консолидираниот Биланс на успех во периодот во кој настанале.

Амортизација на нематеријални средства

Амортизацијата на нематеријалните средства се распределува врз систематска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба. Групата проценува дали корисниот век на употреба на нематеријалното средство е конечен или бесконечен и доколку е конечен, должината на употреба го претставува неговиот корисен век на употреба.

Пресметката на амортизацијата започнува кога средството станало расположливо за употреба и престанува кога средството е класифицирано како чувано за продажба или се депризира. Амортизацијата продолжува да се пресметува за нематеријалните средства кои се ставени надвор од употреба. Групата ги амортизира сите нематеријални средства поодделно, групирајќи ги во амортизациски групи оние средства кои имаат ист корисен век на употреба и ист метод на амортизација.

Стапките на амортизација се одредени така да вредноста на нематеријалните средства се распоредува во трошоци во проценетиот период на нивната корисност.

Амортизацијата се пресметува според праволиниска метода и трошокот за амортизацијата за секој период се признава како расход во Консолидираниот Биланс на успех во позицијата „Амортизација“.

Периодот за пресметка на амортизација (остатокот на вредноста и корисниот век на употреба на средството) и методот за амортизација се проверува на крајот од секоја финансиска година и доколку се утврди промена истата треба да се евидентира како промена на сметководствена проценка, перспективно во тековниот и во идните периоди.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017**1. ВОВЕД (продолжение)****в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Амортизација на материјални средства**

Амортизацијата на материјалните средства се распределува врз систематска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба. Пресметката на амортизација започнува кога средството станало расположливо за употреба и престанува кога средството е класифицирано како чувано за продажба или се депризнава. Амортизацијата продолжува да се пресметува за материјалните средства кои се ставени надвор од употреба. Групата ги амортизира сите материјални средства поделно, групирајќи ги во амортизациски групи оние средства кои имаат ист корисен век на употреба и ист метод на амортизација.

Земјиштето има неограничен век на употреба и не се амортизира. Уметничките дела не се амортизираат.

Стапките на амортизација се одредени така што вредноста на материјалните средства се распоредува во трошоци во проценетиот период на нивната корисност.

Амортизацијата се пресметува според праволиниски метод и трошокот за амортизацијата за секој период се признава како расход во Консолидираниот Биланс на успех во позицијата „Амортизација“.

Периодот за пресметка на амортизација (остатокот на вредноста и корисниот век на употреба) и методот за амортизација се проверува на крајот од секоја финансиска година и доколку се утврди промена истата треба да се евидентира како промена на сметководствена проценка, перспективно во тековниот и во идните периоди.

Останати расходи од дејноста

Во групата на останати расходи од дејноста спаѓаат: административни трошоци, загуба од продажба на финансиски средства расположливи за продажба, загуба од отуѓувањето на недвижности и опрема, загуба од отуѓување на нематеријални средства, расходите за посебна резерва и за резервирања на нето основа и останати трошоци кои не можат да се категоризираат во специфична позиција.

Останати расходи од дејноста се признаваат врз основа на принципот на директна поврзаност со приходите односно кога постои спротивставување на трошоците со приходите.

Останати расходи од дејноста се признаваат и евидентираат врз основа на стварно настанати трошоци искажани по веродостојни сметководствени документи (фактури, договори, пресметки).

Финансиски средства

Групата ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: кредити и побарувања, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до достасување. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Финансиски средства (продолжение)

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар, одобрува пари или услуги директно на коминтенти без намера за размена на побарувањето. Потрфолиото се состои од кредити дадени на клиенти.

Кредитите иницијално се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите. Кредитите на и побарувањата почетно се евидентираат по нивната набавна вредност. Трансакциските трошоци коишто се директно поврзани со стекнување или издавање, се вклучуваат во почетното мерење на побарувањата врз основа на кредити.

После почетното признавање, кредитите и побарувањата се евидентираат по нивната амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Добивката или загубата од последователното мерење се признава во нето добивката или загубата само кога средствата се оштетени или се депризнаени, како и преку процесот на амортизација.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите. Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата – датумот на кој што Групата има обврска да го купи или продаде средството. Сите финансиски средства кои не се признаваат според нивната објективна вредност преку добивки/загуби, иницијално се признаваат според нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови или кога Групата ги пренела сите значајни ризици и користи од сопственоста врз нив.

Последователно, по иницијалното признавање, финансиските средства расположливи за продажба се евидентираат според нивната објективна вредност.

Добивките и загубите кои се јавуваат од промени во објективната вредност на финансиски средства расположливи за продажба се признаваат директно во капиталот, се до моментот на престанок на признавањето или во случај на нивно оштетување, при што акумулираните добивки или загуби, претходно признаени во капиталот, се признаваат во тековните добивки или загуби. Сепак, каматата пресметана користејќи го методот на ефективна каматна стапка, како и позитивните и негативните курсни разлики на монетарните средства класифицирани како расположливи за продажба се признават во консолидираниот Биланс на успех. Дивидендите на хартиите од вредност расположливи за продажба се признаваат во консолидираниот Биланс на успех во периодот кога ќе се обезбеди правото за примање на исплатата.

Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Финансиските средства кои се чуваат до достасување се не-деривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на достасување за наплата и за кои Раководството на Групата има позитивна намера и способност да ги чува до нивното достасување. Доколку Групата продаде значаен износ финансиските средства кои се чуваат до достасување пред нивното достасување, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба.

Набавките и продажбите на финансиските средства расположливи за продажба и оние кои се чуваат до достасување се евидентираат на датумот на трансакцијата – датумот на кој што Групата има обврска да го купи или продаде средството.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
1. ВОВЕД (продолжение)**в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Финансиски средства (продолжение)***Финансиски средства кои се чуваат до достасување (продолжение)*

Кредитите се признаваат кога готовината се авансира на позајмувачите. Финансиските средства иницијално се признаваат по објективна вредност зголемена за трошоците на трансакцијата. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на парични текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Групата ги пренела значително сите ризици и користи од сопственоста.

Објективните вредности на котираните вложувања на активни берзи се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Групата утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Оштетување на финансиски средства*Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност*

На секој датум на билансирање, Групата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средството (“случај на загуба”) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. Критериумите што Групата ги користи при утврдување на постоењето на објективен доказ за загуба од оштетување, вклучуваат:

- Непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или каматата;
- Потешкотии со паричните текови кај позајмувачот;
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање;
- Отпочнување на стечајни постапки;
- Влошување на конкурентната позиција на позајмувачот, и
- Намалување на вредноста на дадените гаранции – колатерал.

Групата врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за поединечно значајни финансиски средства, како и поединечно или збирно за финансиски средства што не се поединечно значајни. Доколку Групата утврди дека не постои објективен доказ за оштетување на поединечно проценето финансиско средство, било значајно или не, таа го вклучува средството во група на финансиски средства со слични карактеристики на кредитен ризик и врши збирна проценка на оштетувањето.

Загубата од исправката на вредност на активните билансни побарувања го претставува износот утврден како разлика помеѓу сметководствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови.

Сегашната вредност на активните билансни побарувања се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по тие побарувања со употреба на првобитната ефективна каматна стапка утврдена врз основа на договорот.

Износот на посебната резерва за активните вонбилансни позиции на поединечна основа е еднаков на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови врз основа на плаќања на Групата по преземените потенцијални обврски и наплати од клиентот, дисконтирани со тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност издадени во иста валута и со ист рок на достасување како валутата и рокот на достасување на очекуваното плаќање или наплата, односно доколку не постои таква цена се зема тековната пазарна цена на безризични хартии од вредност со најблиска рочност до рочноста на очекуваното плаќање.

Доколку кредитот или средството кое се чува до достасување има променлива каматна стапка, стапката за мерење на било која загуба од оштетување е ефективната каматна стапка утврдена според договорот, важечка на денот на утврдување на сегашната вредност на очекуваните парични текови.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Оштетување на финансиски средства (продолжение)

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност (продолжение)

Пресметката на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови на финансиското средство кое е обезбедено со средство земено како обезбедување (коллатерал), ги искажува паричните текови кои можат да се јават од реализација на обезбедувањето, намалени за трошоците за стекнување и продажба на обезбедувањето, само доколку се исполнети условите од Одлуката за управување со кредитниот ризик, а се однесуваат на обезбедувањето.

За целите на групна проценка на исправката на вредност, финансиските средства се групираат врз основа на слични карактеристики за кредитен ризик (т.е. врз основа на постапката за групирање на финансиските средства на Групата, земајќи ги во предвид типот на средствата, индустриската и географската локација, типот на обезбедувањето, статусот на пречекорена достасаност и други релевантни фактори). Тие карактеристики се релевантни за проценката на идните парични текови за групите од таков вид на средства коишто се проценуваат, така што тие се показатели за способноста на должниците да ги платат сите износи кои се должат, согласно условите од договорот.

Реструктурирање на побарување

Реструктурирање на побарување значи воспоставување кредитна изложеност од страна на Групата за замена на едно или повеќе постоечки побарувања или промена на постоечката кредитна изложеност, при што се извршени измени на договорните услови коишто се резултат на влошената финансиска состојба на клиентот, што меѓу другото вклучува:

- Продолжување на рокот на достасување;
- Намалување на каматната стапка;
- Намалување на висината на побарувањето (главница и/или достасана камата и провизија) преку отпис;
- Капитализација на камата;
- Консолидација на повеќе побарувања во едно побарување со менување на договорните услови или
- Други слични активности.

Капитализација на камата преставува припишување или конверзија на побарување врз основа на камата во побарување врз основа на главница.

При реструктурирање на побарување, Групата е должна да ги почитува критериумите за класификација на кредитната изложеност настаната како резултат на реструктурирањето.

Нето ефектот од реструктурирањето на побарувањето не смее да доведе до зголемување на финансискиот резултат на Групата, освен во случаи на намалување на кредитната изложеност како резултат на наплата. Во период од шест месеци по извршеното реструктурирање Групата не смее да евидентира приход врз основа на ослободување исправка на вредноста/посебна резерва, којшто не е резултат на наплата на кредитната изложеност.

По исклучок, Групата може да одреди подобра категорија на ризик и/или да пресмета понизок износ на исправка на вредноста/посебна резерва, само доколку кредитната изложеност настаната како резултат на реструктурирањето е обезбедена со првокласен инструмент за обезбедување.

Групата може да врши капитализација на камата само доколку таа е дел од реструктурирањето на побарувањето.

Групата е должна при секое реструктурирање на побарување да изврши анализа на причините поради кои се врши реструктурирањето.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Оштетување на финансиски средства (продолжение)

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност (продолжение)

Отпис на побарувања

Во случај на ненаплатливост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата.

Групата може да врши делумен или целосен отпис на побарувањата при што отпишаното побарување се пренесува на посебна вонбилансна сметка и за него Групата води посебна евиденција во период од најмалку десет години.

Согласно Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 223/15), Групата врши отпис на кредитната изложеност доколку се поминати две години од датумот кога Групата била должна да врши исправка на вредноста, односно издвојува посебна резерва од 100%.

Последователните надоместувања на претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите, во корист на тековните добивки. Доколку, последователно, износот на загубата од оштетување се намали и намалувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случува по признавањето на оштетувањето (како што е подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признатата загуба од оштетување се намалува преку корекција на сметката на резервирањето. Износот на намалувањето се признава во корист на тековните добивки.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на билансирањето, Групата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под негова набавна вредност претставува објективен доказ при утврдување на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во консолидираниот биланс на успех. Доколку во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се намалува преку консолидираниот биланс на успех.

Нематеријални средства

Почетно нематеријалните средства кои се стекнати од Групата, се искажани според набавната вредност, а последователно се мерат по набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и за акумулирани загуби поради оштетување.

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Групата кои најверојатно ќе создадат економски користи кои ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Сите други издатоци се признаваат во консолидираниот Биланс на успех во моментот на настанување. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниски метод во текот на период од четири години.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Недвижности и опрема

Недвижностите се состојат од земјиште и градежни објекти. Недвижностите и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и за акумулирани загуби поради оштетување. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Последователните издатоци се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Групата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во консолидираниот Биланс на успех во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Истите се вклучуваат во консолидираниот Биланс на успех.

Оштетување на нефинансиски средства

Раководството на Групата на редовна основа ја проверува сметководствената вредност на нетековните и нематеријалните средства. Доколку постојат индикации дека таквите средства се оштетени, надоместувачката вредност на средствата се пресметува со цел да се утврди оштетувањето. Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

Вложувања во недвижности наменети за изнајмување

Вложувањата во недвижностите наменети за изнајмување иницијално се признаваат според набавната вредност, вклучувајќи ги и трошоците кои директно се однесуваат на набавката на средствата. Последователно вложувањата во недвижности наменети за изнајмување се евидентираат по објективна вредност.

Добивките или загубите кои произлегуваат од промената на објективната вредност на вложувањата во недвижностите наменети за изнајмување се вклучуваат во добивките или загубите за периодот кога настануваат.

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Во категоријата преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања влегуваат земјиште, згради, опрема и други вредности кои се добиени во замена за наплата на ненаплатени побарувања.

Преземените средства се признаваат во моментот на стекнување на правна основа за запишување на сопственоста, односно кога се исполнети следниве критериуми: кредитот или друго побарување законски да се смета дека е подмилено во моментот на преземањето на средството ставено како обезбедување за тој кредит или за друго побарување, со што критериумите за депривирање на кредитот/побарувањето се исполнети; сите права и ризици кои произлегуваат од преземеното средство се пренесени на Групата; преземеното средство ќе создаде идни економски користи кои ќе претставуваат прилив за Групата и може веродостојно да се измери неговата набавна вредност.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања првично се признаваат по почетна сметководствена вредност, односно по пониската вредност од: набавната вредност (сметководствената вредност) на кредитот или побарувањето пред исправката на вредност на денот на преземањето на средството, односно вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган од кој произлегува правната основа за стекнување на сопственост и проценетата објективна вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба (нотарски трошоци, даноци и сл.) кои ќе паднат на товар на Групата.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017**1. ВОВЕД (продолжение)****в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжение)**

На датумот на преземање, Групата е должна да обезбеди процена на пазарната вредност на преземеното средство којашто е важечка на датумот на преземање на средството и во консолидираниот Биланс на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство.

Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем од оштетувањето кое е искнижено на датумот на преземањето, Групата оваа разлика треба да ја признае како ревалоризациона резерва, која претставува дел од дополнителниот капитал на Групата.

Доколку соодветното побарување подмирено со преземање на хартии од вредност и удели било претходно оштетено, исправката на вредност (загубата поради оштетување) треба да се ослободи низ консолидираниот Биланс на успех.

Делот од побарувањето кој што не е наплатен со преземање на средство, Групата може да го отпише.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања (со исклучок на преземените хартии од вредност и удели) последователно се мерат по пониската вредност од сметководствената вредност и проценетата вредност намалена за трошоците за продажба. Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Групата е должна да обезбеди проценка на вредноста на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања и во консолидираниот Биланс на успех да прикаже загуба за оштетување на средствата еднаква најмалку на поголемиот износ од: 1) негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето вредноста на преземеното средство и 2) 20% од нето вредноста на преземеното средство.

Во периодот помеѓу две процени на пазарната вредност на преземеното средство, Групата ќе признае во консолидираниот Биланс на успех дополнителен износ на загуба за оштетување еднаков на негативната разлика помеѓу нето вредноста и износот на објавената намалена продажна цена на преземеното средство.

Доколку Групата не успее да ги продаде средствата кои се преземени до датумот на влегување во сила на "Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања" должна е до 1 јануари 2017 година, односно 2018 година да ја сведе нето вредноста на нула, а за средствата преземени по датумот на влегување во сила на оваа Одлука, доколку во рок од 5 години по датумот на преземањето не успее да ги продаде, должна е на крајот на петтата година да ја сведе нето вредноста на нула.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања и износот на оштетување се депризнаваат при продажба, кога трајно ќе се повлечат од употреба или во случај на пренамена во основни средства. Реализираниот вишок над сметководствената вредност при продажбата се признава како приход во консолидираниот Биланс на успех во позицијата Останати приходи од дејноста, а реализираната помала вредност од сметководствената вредност при продажба се признава како расход во консолидираниот Биланс на успех во позицијата Останати расходи од дејноста.

Групата ќе ја депризнае ревалоризациската резерва за преземеното средство, со ослободување на исправката на вредност на останатите нефинансиски средства преку консолидираниот Биланс на успех, како и во случај на исклучување на ревалоризациската резерва од дополнителниот капитал на Групата само за износот на добивката по оданочување по Одлука на Собранието на Групата за прераспореување во резервите или во задржаната нераспоредена добивка.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Парични средства и еквиваленти

За потребите на консолидираниот Извештај за паричните текови, паричните средства и еквиваленти вклучуваат сметки со достасаност помала од 3 месеци од датумот на набавка, вклучувајќи готовина и салда во Народна Банка на Република Македонија.

За целите на изготвување на извештајот за паричен тек од паричните средства и парични еквиваленти се исклучува задолжителната резерва во девизи и ограничените депозити.

Нетековни средства кои се чуваат за продажба

Нетековни средства кои се чуваат за продажба се состојат од средства чија сметководствена вредност ќе се надомести преку продажба, а не преку континуирана употреба во нормалниот тек на работењето. Средствата се расположливи за моментална продажба и нивната продажба е високо веројатна.

Групата го мери нетековното средство класифицирано како чувано за продажба според вредноста пониска од неговата сметководствена вредност и од објективната вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба, кои ќе паднат на товар на Групата. Групата не врши амортизација на нетековните средства кои се чуваат за продажба, сè додека средствата се класифицирани во оваа позиција. Групата ќе признае загуба поради обезвреднување во консолидираниот биланс на успех за секое последователно намалување на вредноста на средството до објективната вредност намалена за трошоците за продажбата. Добивката за последователно зголемување на објективната вредност, намалена за трошоците за продажбата (ослободувањето на загубите поради обезвреднување), треба да биде признаена најмногу до износот на кумулативните претходно признаени загуби поради обезвреднување.

Останати средства

Оваа група на средства ја сочинуваат: побарувања од купувачи, однапред платени трошоци, побарувања од вработените, побарувања за дадени аванси, средства за други намени, побарувања по работи во име и за сметка на други, побарувања по основ на провизии и надоместоци и други побарувања кои не се прикажани во некоја друга позиција од средствата на консолидираниот Биланс на состојба.

Краткорочните побарувања без наведена каматна стапка вообичаено се мерат според првобитниот фактурен износ, освен доколку ефектот на инпутирање на каматата би бил значаен.

Средства кои се стекнати без купување, треба да се признаат според нивната објективна вредност, освен доколку трансакцијата е без комерцијална основа или објективната вредност на средството (добиеено или дадено) не може веродостојно да се измери. Во тој случај, средствата се признаваат според нивната набавна вредност.

Последователно, средството се мери според пониската вредност од неговата сметководствена вредност и нето-вредноста на реализацијата. Нето вредноста на реализацијата е еднаква на проценетата продажна цена намалена за проценетите трошоци за завршување, поправки и проценетите трошоци неопходни да се оствари продажбата.

Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања, а се пресметуваат како трошоци на периодот за кој се однесуваат врз основа на соодветен сметководствен документ. Такви трошоци се: платени премии за осигурување, платени закупнини, претплати за списанија и службени гласила и слично.

Приходите кои се однесуваат на тековниот пресметковен период кои достасуваат за наплата во иден период, се искажуваат како активни временски разграничувања. Такви приходи се недостасани пресметани приходи, освен недостасани приходи од камата. Во иден период кога овие активни временски разграничувања ќе доспеат, се пренесуваат на сметката побарувања.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Групата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

Надоместоци за вработените

Групата плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени, согласно домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во државниот Пензиски Фонд и задолжителните приватни пензиски фондови. Не постои дополнителна обврска во врска со овие пензиски планови.

Освен тоа, сите работодавци во Република Македонија имаат обврска да исплаќаат на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден со закон и моментално изнесува две просечни плати исплатени во Република Македонија. Групата пресметува резервирање за пензионирање за да ги алоцира трошоците во периодите во кој припаѓаат. Во согласност со МСС 19 овие користи се определени како денинирани користи за вработените и нивната сметководствената вредност на обврските произлезени од користи за вработените се пресметуваат на крајот на известувачкиот период. Износот на овие обврски на крајот на известувачкиот период ја претставува дисконтираната вредност на идните плаќања. Други долгорочни користи за вработени вклучуваат и јубилејни награди.

Групата не оперира со пензиски планови или планови за други надоместоци при пензионирање, така што нема обврски за пензии. Групата не е обврзана да обезбеди дополнителни надоместоци за тековните или претходните вработени.

Данок на добивка

Трошокот за данок од добивка претставува збир на тековниот и одложениот данок од добивка. Тековниот данок од добивка се пресметува и плаќа во согласност со Македонскиот Закон за данок од добивка, согласно кој Групата пресмета данок на добивка за 2016 година на бруто добивката утврдена како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи утврдени согласно прописите за сметководство и сметководствените стандарди зголемена за непризнатите расходи за даночни цели утврдени со Законот. Стапката на данок од добивка изнесува 10% (2015: 10%).

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорениот аранжман. Финансиските обврски се класифицирани како депозити на банки, финансиски институции и комитенти, обврски по основ на кредити, останати обврски, субординирани обврски и издадени хартии од вредност.

Депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност претставуваат главен извор за финансирање на активностите на Групата.

Групата ги класифицира капиталните инструменти како финансиски обврски или како инструменти на капиталот во согласност со суштината на договорните услови на инструментот.

Групата почетно ги признава депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност на датумот кога настанале.

Депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност почетно се мерат според нивната набавна вредност зголемена за трансакциските трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Амортизираната набавна вредност на финансиската обврска е износот според кој финансиската обврска е мерена при почетното признавање, намалена за отплатите на главницата, намалена или зголемена за акумулираната амортизација на секоја разлика помеѓу почетниот износ и износот во моментот на достасување.

Останати обврски

Во групата останати обврски спаѓаат: денарски и девизни обврски за провизии, обврски за бруто плати и други обврски кон вработените, обврски за дивиденди, обврски кон добавувачи, обврски по дадени инструменти за плаќање, обврски по работи во име и за сметка на други, примени аванси, пресметани недостасани обврски, одложени приходи и други обврски кои не се прикажани во некоја друга позиција од пасивата на консолидираниот Биланс на состојба.

Останатите обврски се евидентираат по номинална вредност врз основа на соодветен сметководствен документ (фактура, договор, пресметка) согласно прописите и одлуките на Групата.

Приливи на средства кои не се признаваат како приходи во тековниот период, се одложуваат за иден период, и се евидентираат како пасивни временски разграничувања. Кога приходите ќе се заработат тогаш пасивните временски разграничувања се задолжуваат, а се одобруваат приходите. Трошоците за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат за тековниот пресметковен период, а претставуваат обврска во иден период, се евидентираат на пасивни временски разграничувања. Со доспевањето на обврските се врши укинување на пасивните временски разграничувања и се искажуваат обврски.

Депризнавање на финансиските обврски

Групата ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

Позајмици

Позајмиците иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци) намалени за направените трошоци на трансакцијата. Позајмиците се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Капитал, резерви и плаќања за дивиденди

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции (запишан и уплатен капитал).

(б) Премија од акции

Премија од акции е разликата помеѓу номиналната вредност и продажната цена на акцијата.

(в) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани во капиталот како намалување, нето од данокот, на приливите.

(г) Сопствени акции

Кога Групата откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(д) Резерви

Резервите, кои се состојат од законски резерви, издвоени во согласност со локалната законска регулатива. Банката е обврзана секоја година да издвојува задолжителен резервен фонд како процент од остварената нето добивка, кој не може да биде помал од 5% од нето добивката за годината, се додека износот на резервите на Банката не достигнат износ од една десетина од основната главнина. Ако така создадената резерва се намали, мора да се дополни на ист начин. Додека резервата не го надмине определениот најмал износ, истата може да се употребува само за покривање на загубите. Кога резервата ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби, со одлука на собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, ако таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан со закон, со договорот за Банката, односно со статутот. Она што во резервата е внесено врз основа на доплата на акционерите, не може да се употреби за дополнување на дивидендата.

(ф) Нераспределени добивки

Нераспределните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

(е) Дивиденди на обични акции

Дивидендите на обичните акции се признаваат како обврски во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото. Дивидендите за годината што би биле објавени по датумот на билансирање се обелоденуваат во Белешката за последователни настани (1е).

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Доверителски активности

Групата вообичаено делува како доверител и има останати доверителски својства што резултира во чување или пласирање на средства во име на физички лица или останати институции. Овие средства и приходот кој резултира од нив не се вклучени во овие консолидирани финансиски извештаи, поради тоа што тие не се средства на Групата.

Вонбилансни потенцијални и превземени обврски

Групата презема обврски во текот на своите деловни активности по основ на кредитни пласмани евидентирани на сметките од вонбилансната евиденција, што првенствено вклучуваат гаранции и акредитиви. Овие финансиски обврски се евидентираат во консолидираниот Биланс на состојба кога ќе можат да се повратат. Резервирање поради оштетување поврзано со вонбилансните потенцијални и превземени обврски е објавено во рамките на “оштетување на финансиски средства” во оваа Белешка, и е вклучено во консолидираниот биланс на состојба како обврска.

г) Промена на сметководствените политики, сметководствените проценки и корекција на грешки

Во текот на 2017 и 2016 година Групата нема направено промени во сметководствените политики и проценки, ниту евидентираше корекција на грешка.

д) Усогласеност со законската регулатива

Банката е усогласена со законската регулатива, односно со Законот за банки (Службен весник на РМ. Бр. 67/2007, 90/2009, 67/2010, 26/2013, 15/15, 153/15 и 190/16), како и останатите подзаконски прописи кои го регулираат нејзиното работење.

Во текот на јануари 2017 година, Народна банка на Република Македонија спроведе теренска супервизија на ризиците во Банката, со пресечен датум 30 септември 2016 година.

Супервизијата идентификуваше одредени наоди и препораки, за што беше подготвен Акциски план кој вклучува активности за постапување по истите. Предвидените активности по Акцискиот план кои се однесуваа на 2017 година беа навремено завршени.

Во периодот од 23 јануари 2017 до 16 февруари 2017 година беше спроведена теренска контрола од НБРМ на усогласеноста на Банката со прописите, која го опфати работењето на Банката во периодот од 01 јануари 2016 до 31 декември 2016 година.

Теренската контрола идентификуваше одредени наоди и Банката постапи во предвидените рокови за наодите со рок на разрешување до 31 декември 2017 година.

ѓ) Обелоденувања за управување со ризиците

Природата и изложеноста на Групата на различни видови на ризици, како и целите, политиките и процесите на Групата за управување со нив, се обелоденети во Белешка 2 и 3.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

1. ВОВЕД (продолжение)**е) Настани после датумот на консолидираниот биланс на состојба**

Оние последователни настани кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Групата на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлектирани во консолидираниите финансиски извештаи. Оние последователни настани кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ**Опис на системите на Групата за управување со ризиците**

Функцијата на управувањето на ризиците е во рамките на Секторот за управување со ризици на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје.

Секторот Управување со ризици има три главни столба: функцијата на управување со кредитниот ризик, функцијата на стратешко управување со ризиците и управувањето со наплатата на проблематични клиенти и превземен имот.

Дирекциите и службите во Секторот Управување со ризици се екипирани со стручен кадар кој придонесува за адекватно управување со кредитниот процес од аспект на управување ризикот на поединечните пласмани, воспоставување и унапредување на процесот на управување со резервациите, воспоставување и управување на процесите за управување со ликвидносниот ризик, пазарните ризици, оперативниот ризик и останати ризици, како и управување со наплатата на проблематичните кредити и преземениот имот.

Во 2017 година, фокусот во управувањето со ризиците беше главно ставен на управувањето со кредитниот ризик како еден од најголемите ризици на кои е изложена Групата, меѓутоа соодветно се следеа и останатите ризици како што се пазарните ризици, ликвидносниот ризик, оперативниот ризик. Согласно прописите Групата во 2017 го следеше и процесот на интерна оценка на адекватноста на капиталот (ICAAP).

2.1 Кредитен ризик

Во функција на следење на кредитниот ризик Групата има воспоставено адекватна организација на кредитниот процес во Групата, што подразбира сегментација на клиентите, процес на донесување на одлуки со *rouvoig*-и (кредитни овластувања, минимални стандарди и правила за финансирање на физички и правни лица; рејтинг модели за физички и правни лица, кредитна политика на Групата, функција на управување со колатералите и наплата на проблематичните кредити.

Една од главните цели во делот на управувањето со кредитниот ризик во е зајакнување на функцијата на наплатата кај корпоративните клиенти од редовното портфолио, но пред се наплатата на сомнителните и спорни побарувања. Ова се постигна преку целосна примена на унапредениот систем на мониторинг и известување преку нови редовни ивештајни форми, унапредување на системот за рано предупредување (EWS), како и унапредување на процесот на управување со превземен имот. На страната на наплатата кај физичките лица Групата има воспоставено интерен кол центар кој се грижи за наплатата од +1 денови на доцнење.

Во рамки на Дирекцијата за стратешко управување со ризиците активностите се насочени кон идентификација, мерење и мониторинг на кредитниот ризик. Мониторингот се врши преку следење на квалитетот на кредитното портфолио на Групата и неговата секторска и географска дисперзија. Тоа подразбира континуирано следење на кредитната изложеност кон поединечни субјекти или група на поврзани субјекти за која цел на месечна основа се изработува класификација на активата според ризичноста на пласманите. Секторот редовно ја исполнува обврската за известување на Одборот за раководење со ризик, Надзорниот одбор за движењето на кредитното портфолио од аспект на неговата ризичност.

Вкупната актива на Групата изложена на кредитен ризик ги опфаќа пласманите во кредити на клиенти, побарувања по основ на редовна камата, вонбилансната кредитна изложеност на Групата како и другите побарувања во кои покрај капиталните вложувања на Групата во други друштва, спаѓаат и побарувањата од купувачи, побарувањата по основ на провизии и надомести и други побарувања за кои Групата го проценува кредитниот ризик.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Опис на нивото и промените во висината на исправката на вредноста и на издвоената посебна резерва

Групата врши класификација на секоја активна билансна и вонбилансна ставка според степенот на кредитен ризик на кој е изложена како резултат на таа ставка на начин и критериуми согласно Одлуката за управување со кредитен ризик.

Изложеноста на кредитен ризик, која е предмет на класификација од страна на Групата, ги опфаќа активните билансни побарувања врз основа на: достасани и недостасани кредити, нефункционални кредити, депозити кај банки и останати финансиски институции, побарувања врз основа на камати, нефункционална камата, побарувања врз основа на провизии и надомести, други достасани и нефункционални побарувања, и други побарувања кои ја изложуваат Групата на кредитен ризик;

Групата нема обврска да врши класификација според изложеноста на кредитен ризик на следниве активни билансни ставки:

- Парични средства, сметки на Групата кај Народна банка, нематеријални средства, недвижностите и опремата, природните богатства, средствата за работа и залихите;
- Ставките кои ја изложуваат Групата на пазарен и/или друг вид ризик, различен од кредитниот ризик - вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти чувани за тргување, вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти кои се мерат по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех.

При класификација на изложеноста на кредитен ризик, Групата ги зема во предвид следниве критериуми:

- кредитната способност на клиентот;
- уредност во измирувањето на обврските од страна на клиентот;
- квалитетот на обезбедувањето

Класификацијата на изложеноста на кредитен ризик е во согласност со Одлуката за управување со кредитен ризик на НБРМ (Сл. Весник на РМ бр. 50/13, 157/13 и 223/15) и истата за 2017 и 2016 година се движи во следниве рамки:

- Од 0% до 5% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик А;
- Над 5% до 20% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Б;
- Над 20% до 45% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик В;
- Над 45% до 70% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Г;
- Над 70% до 100% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Д.

Во текот на 2017 година Групата издвои дополнителна исправка на вредност и посебна резерва која беше резултат на движењата и оценката на ризиците во текот на целата година. На нивото на издвоена дополнителна исправка на вредност пред се влијаеше успехот во наплатата на нефункционалните пласмани кај кои на почетокот на годината Групата имаше постигнато високо ниво на покриеност со резевации од една страна, како и подобрувањето на квалитетот на редовното портфолио на Групата кое бележи значајни подобрувања во структурата во насока зголемување на учеството на клиенти со солиден финансиски рејтинг и добра кредитна историја, од друга страна. Исто така приливот на нефункционалните пласмани во текот на 2017 беше под контрола, а значаен дел од новите нефункционални пласмани со примена на навремени стратегии за наплата, беше наплатен во тековната година и не предизвика пораст на исправката на вредност на годишно ниво, што укажува на фактот дека Групата успешно управува со проблематичните пласмани преку навремено дефинирање на стратегиите за наплата.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

A. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
во илјади денари																		
I. Сметководствена вредност на изложености за кои е издвоена исправка на вредноста /посебна резерва																		
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, пред исправката на вредноста и посебната резерва на поединечна основа	-																	
категорија на ризик А	-	147.573	4.708.908	5.037.018	2.230.142	1.856.119	-	-	3.196.138	4.260.591	13.699	13.257	27.660	60.346	2.491.466	2.906.075	12.668.013	14.280.979
категорија на ризик Б	-	-	980.564	927.575	504	23.223	-	-	-	-	533	2.017	1.003	2.195	179.286	52.247	1.161.890	1.007.257
категорија на ризик В	-	-	523.740	189.990	-	-	-	-	-	-	2.364	24	-	3.589	321.470	2.490	847.574	196.093
категорија на ризик Г	-	-	20.370	61.452	-	966	-	-	-	-	2	-	-	226	20	264	20.392	62.908
категорија на ризик Д	-	-	312.326	630.254	-	10.351	-	-	-	-	675	1.741	52.963	-	24	376	365.988	642.722
	-	147.573	6.545.908	6.846.289	2.230.646	1.890.659	-	-	3.196.138	4.260.591	17.273	17.039	81.626	66.356	2.992.266	2.961.452	15.063.857	16.189.959
(Исправка на вредност и посебна резерва на поединечна основа)	-	-	(734.019)	(923.810)	(3.152)	(12.481)	-	-	-	-	(1.529)	(2.264)	(17.690)	(25.902)	(190.352)	(58.319)	(946.742)	(1.022.776)
Сметководствена вредност на поединечно значајни изложености, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва на поединечна основа	-	147.573	5.811.889	5.922.479	2.227.494	1.878.178	-	-	3.196.138	4.260.591	15.744	14.775	63.936	40.454	2.801.914	2.903.133	14.117.115	15.167.183

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

A. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик (продолжение)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
во илјади денари																		
Сметководствена вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, пред исправката на вредноста и посебната резерва на групна основа																		
поединечно незначајни изложености (портфолио на мали кредити)	-	-	5.901.951	5.068.364	-	-	-	-	-	-	23	1.058	4.383	16.785	279.301	263.251	6.185.658	5.349.458
поединечно значајни изложености кои не се оштетени на поединечна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	5.901.951	5.068.364	-	-	-	-	-	-	23	1.058	4.383	16.785	279.301	263.251	6.185.658	5.349.458
(Исправка на вредност и посебната резерва на групна основа)																		
	-	-	(103.265)	(87.857)	-	-	-	-	-	-	2	(6)	(311)	(311)	(8.228)	(7.539)	(111.802)	(95.713)
Сметководствена вредност на изложености кои се оценуваат на групна основа, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва на групна основа																		
	-	-	5.798.686	4.980.507	-	-	-	-	-	-	25	1.052	4.072	16.474	271.073	255.712	6.073.856	5.253.745

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

A. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик (продолжение)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
во илјади денари																		
II. Сметководствена вредност на изложености за кои не е издвоена исправка на вредноста/посебна резерва																		
Достасани побарувања																		
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредност до 30 дена	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредност																		
Недостасани побарувања																		
реструктур. побар. останати побар.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сметководствена вредност на недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредност																		

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

A. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик (продолжение)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016
во илјади денари																		
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредност и посебната резерва (Вкупна исправка на вредност и посебна резерва)	-	147.573	12.447.859	11.914.653	2.230.646	1.890.659	-	-	3.196.138	4.260.591	17.296	18.097	86.009	83.141	3.271.567	3.224.703	21.249.515	21.539.417
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредност и посебната резерва	-	-	(837.284)	(1.011.667)	(3.152)	(12.481)	-	-	-	-	(1.527)	(2.270)	(18.001)	(26.213)	(198.580)	(65.858)	(1.058.544)	(1.118.489)
	-	147.573	11.610.575	10.902.986	2.227.494	1.878.178	-	-	3.196.138	4.260.591	15.769	15.827	68.008	56.928	3.072.987	3.158.845	20.190.971	20.420.928

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Б. Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016
<i>во илјади денари</i>																
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитна изложеност која се оценува за оштетување на поединечна основа</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување																
парични депозити (во депои/или ограничени на сметки во банката	-	-	541.310	582.526	-	-	-	-	-	-	-	-	153.363	103.540	694.673	686.066
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот																
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	3.160.702	2.845.871	-	-	-	-	-	-	-	-	9.765	12.914	3.170.467	2.858.785
имот за вршење дејност	-	-	2.655.189	2.819.714	-	-	-	-	-	-	-	-	169.571	125.210	2.824.760	2.944.924
Залог на подвижен имот	-	-	214.745	297.586	-	-	-	-	-	-	-	-	25.503	55.868	240.248	353.454
Останати видови на обезбедување	-	-	620	31.115	-	-	-	-	-	-	-	-	120.143	207.802	120.763	238.917
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност која се оценува за оштетување на поединечна основа	-	-	6.572.566	6.576.812	-	-	-	-	-	-	-	-	478.345	505.334	7.050.911	7.082.146

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Б. Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик (продолжение)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<i>во илјади денари</i>																
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитна изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување																
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот																
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<i>во илјади денари</i>																		
<i>Индустриска гранка</i>																		
Нерезиденти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земјоделство, шумарство и риболов	-	-	47.008	106.116	-	-	-	-	-	-	135	11	-	-	31.744	30.058	78.887	136.185
Рударство и вадење на камен	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Прехрамбена индустрија	-	-	277.550	290.751	-	1.011	-	-	-	-	-	97	1.136	1.030	154.963	113.438	433.649	406.327
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	15.027	29.934	-	-	-	-	-	-	84	55	-	-	63.649	93.172	78.760	123.161
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	163.266	149.951	-	333	-	-	-	-	19	133	1.538	-	23.615	12.914	188.438	163.331
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	291.206	291.520	-	-	-	-	-	-	657	3	-	-	278.983	273.783	570.846	565.306
Останата преработувачка индустрија	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	285	-	292	-
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	673.087	755.158	-	71	-	-	-	-	252	1	-	-	335.625	321.064	1.008.964	1.076.294
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	-	-	3.444	11.088	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	921	392	4.365	11.480
Градежништво	-	-	418.761	490.083	-	381	-	-	-	-	2.591	5.386	17.272	5.575	677.896	748.433	1.116.520	1.249.858
Трговија на големо и трговија на мало	-	-																
поправка на моторни возила и мотоцикли	-	-	2.039.752	2.178.743	-	-	-	-	-	-	3.656	5.295	48	4.010	861.880	867.910	2.905.336	3.055.958

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжение)

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<i>во илјади денари</i>																		
Транспорт и складирање	-	-	501.374	483.113	-	-	-	-	-	-	344	47	-	-	98.766	105.561	600.484	588.721
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-	-	85.235	83.019	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2.435	521	87.670	83.542
Информации и комуникации	-	-	75.760	77.283	-	-	-	-	-	-	87	39	-	1.480	37.904	44.989	113.751	123.791
Финансиски дејности и дејности на осигурување	-	147.573	51.093	4.824	83.127	118.230	-	-	3.196.138	4.260.591	-	-	43.197	39.483	4.633	4.562	3.378.188	4.575.263
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	233.530	249.825	-	-	-	-	-	-	1.102	-	1.003	1.003	33.307	10.357	268.942	261.185
Стручни, научни и технички дејности	-	-	49.324	57.597	-	-	-	-	-	-	707	691	-	-	14.422	8.825	64.453	67.113
Административни и помошни услужни дејности	-	-	15.905	20.497	-	-	-	-	-	-	2	51	-	532	4.320	5.211	20.227	26.291
Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	-	-	265.340	195.455	2.144.367	1.758.152	-	-	-	-	-	-	3.589	3.589	85.404	187.859	2.498.700	2.145.055
Образование	-	-	237.810	266.002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	237.810	266.002
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	62.901	66.411	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	1.592	2.280	64.506	68.691
Уметност, забава и рекреација	-	-	9.860	7.966	-	-	-	-	-	-	1.162	164	225	226	26.309	20.088	37.556	28.444
Други услужни дејности	-	-	14.997	17.731	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	286	-	15.283	17.731
Дејности на домаќинства како работодавачи																		
Дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-
Физички лица	-	-	6.078.318	5.069.919	-	-	-	-	-	-	4.958	3.852	-	-	334.048	307.428	6.417.324	5.381.199
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	147.573	11.610.575	10.902.986	2.227.494	1.878.178	-	-	3.196.138	4.260.591	15.769	15.827	68.008	56.928	3.072.987	3.158.845	20.190.971	20.420.928

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Г. Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година	тековна година	претход. година
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<i>во илјади денари</i>																		
<i>Географска локација</i>																		
Република Македонија	-	147.573	11.610.575	10.902.986	1.578.619	1.219.605	-	-	2.370.828	3.084.148	15.769	15.827	68.008	56.928	3.072.987	3.158.845	18.716.786	18.585.912
Земји-членки на Европска Унија	-	-	-	-	648.875	658.573	-	-	812.581	1.162.111	-	-	-	-	-	-	1.461.456	1.820.684
Европа (останато)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	12.729	14.332	-	-	-	-	-	-	12.729	14.332
Останато (повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	147.573	11.610.575	10.902.986	2.227.494	1.878.178	-	-	3.196.138	4.260.591	15.769	15.827	68.008	56.928	3.072.987	3.158.845	20.190.971	20.420.928

Изложеноста на кредитите и побарувања според географска положба на должниците е 100% концентрирано во Р.Македонија (2016:100%).

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик претставува ризик од неможност Групата да обезбеди доволно парични средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување, односно ризик дека потребните ликвидни средства ќе се обезбедат со многу повисоки трошоци.

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик

Групата управува со ризикот на ликвидност преку обезбедување на доволна количина на ликвидни средства, првенствено на пари и парични еквиваленти, со цел да се овозможи редовно работење на Групата.

Групата е изложена на побарувања на дневна основа за повлекување на средства од страна на комитентите, кои влијаат на расположливите парични средства од тековните сметки, депозитите и заеми. Групата нема потреба да одржува ниво на парични средства со цел да излезе во пресрет на сите потенцијални барања, проценувајќи дека минималното ниво на реинвестирање на доспеаните средства може да биде предвидено со голема сигурност.

Совпаѓањето и контролираната неусогласеност на средствата и обврските е од фундаментално значење за раководството на Групата.

Групата управува со ризикот на ликвидност преку постојано набљудување на доспеаноста на средствата и обврските.

Групата активно ја следи, управува и ја контролира изложеноста на ликвидносен ризик што опфаќа управување со средствата во активата и изворите на средства во пасивата согласно финансиските и готовински текови како и нивната концентрација, а се со цел хармонизирање на паричните приливи и одливи. Изложеноста на ликвидносен ризик се мери преку екстерно и интерно утврдените лимити, односно усогласеноста на Групата со истите.

Групата редовно ги пресметува и известува за стапките на ликвидност до 30 и 180 дена кај кои за целиот период постоеше усогласеност со законски утврдениот лимит. Покрај екстерните ликвидносни индикатори, Групата ги пресметува и следи интерните ликвидносни индикатори кои се дел од процесот на управување со ликвидноста.

Како дел од процесот на управување со ликвидносниот ризик, Групата ги анализира нивото на концентрација и учеството на 20 најголеми депоненти во просечната депозитна база како и нивната усогласеност со интерно воспоставените лимити.

Групата континуирано ја исполнуваше законската обврска за задолжителна резерва во денари и во девизи почитувајќи ја во целост Законската регулатива која ја уредува оваа област.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Групата, групирани според нивната договорна достасаност, односно преостанатиот период од датумот на известување до договорениот. Прикажаните износи се намалени за износите на акумулирана амортизација, исправка на вредност и издвоената посебна резерва. Постојат индикации за рочна неусогласеност за периодот од 1 до 12 месеци. Основна причина за оваа неусогласеност е фактот што краткорочните извори на средства се ангажирани за одобрување кредити со подолг временски период на доспевање. За потребите на управување со ликвидносниот ризик, Групата изработува и очекувана рочна структура во која е вграден елементот на предвидување и истата укажува на стабилна ликвидносна позиција.

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2017 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	3.005.133	-	-	1.397.907	-	-	4.403.040
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	740.846	616.890	2.884.119	1.814.162	3.169.358	3.222.485	12.447.860
Вложувања во хартии од вредност	58.241	312.302	544.140	334.560	203.611	777.792	2.230.646
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	21.819	-	-	-	-	-	21.819
Останати побарувања	100.583	-	-	-	-	-	100.583
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	3.926.622	929.192	3.428.259	3.546.629	3.372.969	4.000.277	19.203.948
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	415.955	-	-	-	307.454	-	723.409
Депозити на други комитенти	7.440.443	949.560	1.894.138	1.269.025	721.575	165.800	12.440.541
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	554.673	-	214.638	418.886	310.755	607.733	2.106.685
Субординирани обврски	5.791	-	-	-	-	614.907	620.698
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	146.227	-	-	-	-	-	146.227
Вкупно финансиски обврски	8.563.089	949.560	2.108.776	1.687.911	1.339.784	1.388.440	16.037.560
Вонбилансни ставки							
Вонбиланска актива	36.815	-	-	1.405.071	103.673	-	1.545.559
Вонбилансна пасива	2.133.320	81.249	619.257	433.908	4.510	-	3.272.244
Рочна неусогласеност	(6.732.972)	(101.617)	700.226	2.829.881	2.132.348	2.611.837	1.439.703

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

**Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)
(продолжение)**

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2016 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	4.754.130	-	-	617.898	-	-	5.372.028
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	3	-	147.570	-	-	-	147.573
Кредити на и побарувања од други комитенти	627.006	595.455	2.732.019	1.929.518	2.953.503	3.148.939	11.986.440
Вложувања во хартии од вредност	23.606	-	209.304	736.325	131.629	789.795	1.890.659
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	74.705	-	-	-	-	-	74.705
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	5.479.450	595.455	3.088.893	3.283.741	3.085.132	3.938.734	19.471.405
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	455.343	375.650	-	-	-	-	830.993
Депозити на други комитенти	7.850.284	766.713	2.385.072	965.571	552.027	131.661	12.651.328
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	665.392	-	194.095	204.920	406.008	442.957	1.913.372
Субординирани обврски	4.714	-	-	-	614.812	-	619.526
Обврски за данок на добивка (тековен)	17.205	-	-	-	-	-	17.205
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	119.128	-	-	-	-	-	119.128
Вкупно финансиски обврски	9.112.066	1.142.363	2.579.167	1.170.491	1.572.847	574.618	16.151.552
Вонбилансни ставки							
Вонбиланска актива	149.771	-	-	1.006.554	204.838	-	1.361.163
Вонбилансна пасива	1.784.979	250.282	742.504	210.837	234.003	2.098	3.224.703
Рочна неусогласеност	(5.267.824)	(797.190)	(232.778)	2.908.967	1.483.120	3.362.018	1.456.313

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

**Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)
(продолжение)**

Класифицирањето на структурата на средствата и обврските на Групата е направено според датумот на доспевање со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година, со исклучок кај кредитите и побарувањата од други комитенти каде што за кредитните производи кои немаат дефиниран датум на доспевање, распоредот по конкретните временски интервали се врши преку користење на историските податоци за износот на наплатата во однос на вкупните билансни побарувања по овие производи.

2.3 Пазарен ризик

Групата е изложена на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Групата на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Групата утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	Во %
2017 (тековна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2017)	7.405	2.933.964	13.706.299	21,41%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Депрецијација на денарот за 20%	73.188	2.999.746	15.918.580	18,84%
Депрецијација на денарот за 10%	40.297	2.966.855	14.812.433	20,03%
Апрецијација на денарот за 20%	(58.378)	2.868.182	11.494.018	24,95%
Апрецијација на денарот за 10%	(25.487)	2.901.073	12.600.165	23,02%
Ризик од промена на каматните стапка (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Каматен шок од 200 базични поени кој влијае врз повлекување на 30% од депозитите на физички и правни лица чија каматна стапка е променлива и прилагодлива.	(117.996)	2.808.563	13.635.893	20,60%
	-	-	-	-
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
вложувањата на Банката во сопственички хартии од вредност е незначително во однос на вкупната актива, па согласно тоа Банката не врши стрес-тест	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 10% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б	(86.265)	2.840.293	15.639.096	18,02%
Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 30% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б	(171.406)	2.755.152	15.673.985	17,58%
Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 50% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б	(256.548)	2.670.010	15.588.843	17,13%
	-	-	-	-
	-	-	-	-

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)

A. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжение)

	Добивка/ Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	Во %
2016 (претходна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2016)	291.484	2.534.334	12.304.620	20,60%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Депрецијација на денарот за 20%	362.139	2.604.989	14.386.562	18,11%
Депрецијација на денарот за 10%	326.811	2.569.661	13.345.589	19,25%
Апрецијација на денарот за 20%	220.829	2.463.679	10.222.676	24,10%
Апрецијација на денарот за 10%	256.157	2.499.007	11.263.649	22,19%
Ризик од промена на каматните стапка (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Каматен шок од 200 базични поени кој влијае врз повлекување на 30% од депозитите на физички и правни лица чија каматна стапка е променлива и прилагодлива.	90.323	2.333.172	12.468.829	18,71%
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
вложувањата на Банката во сопственички хартии од вредност е незначително во однос на вкупната актива, па согласно тоа Банката не врши стрес-тест	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 10% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б	127.935	2.370.785	14.152.357	16,75%
Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 30% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б	(11.296)	2.231.554	14.013.126	15,92%
Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 50% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б	(150.527)	2.092.323	13.873.895	15,08%
	-	-	-	-
	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)

Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолио за тргување

	тековна година 2017				претходна година 2016			
	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
<i>во илјади денари</i>								
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување)

За следење на каматниот ризик Групата има донесено интерни акти за управувањето со каматниот ризик која претставува интегрален дел од процесот на управување со пазарните ризици. Покрај интерните документи најмалку квартално се врши анализа на каматниот ризик и неговото влијание врз капиталот на Групата (duration of equity). Основна цел е ограничување на потенцијалната загуба поради промените во висината на пазарните каматни стапки, одржување на профитабилноста, сигурноста во работењето и пазарната вредност на капиталот на Групата.

Каматниот ризик, како дел од пазарниот ризик, претставува важен дел од процесот на управување со ризиците и истиот е под постојан мониторинг и контрола се со цел да се овозможи ефикасно управување со истиот и да се постигнат планираните финансиски резултати, како и да се зголеми економската и пазарната вредност на средствата и капиталот на Групата.

Групата води активна политика на каматни стапки, која се темели на Стратешкиот план на Групата, како и на конкурентската позиција во однос на другите банки на пазарот. Во текот на целата година, континуирано се врши анализа на каматноносната актива и пасива, степенот на чувствителност на промената на каматните стапки, просечна пондерирана активна и пасивна каматна стапка, големината на каматноносната актива и пасива со интерно и екстерно определување на каматните стапки, како и други релевантни показатели. Врз основа на сите овие анализи АЛКО Комитетот донесува понатамошни одлуки во насока на промена на каматните стапки.

Банката во текот на 2017 година спроведе одлуки за промени во типот на каматните стапки заради напуштање на прилагодливиот тип на каматни стапки кај своите кредитни и депозитни производи согласно препораката на НБРМ за напуштање на истите почнувајќи од 30 јуни 2017 година заради поголема транспарентност во своето работење, но и обезбедување посоодветна заштита на потрошувачите.

A. Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

Во табелата подолу е даден преглед на Образецот ВПВ од Упатството за спроведување на Одлуката за управување со ризикот од промена на каматните стапки во портфолио на банкарски активности согласно важечката пропишана регулатива на НБРМ на 31 декември 2016 и 2015 година.

<i>во илјади денари</i>	Валута	31 декември 2017	31 декември 2016
Нето пондерирана позиција за валута МКД кл ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	4.624	14.270
Нето пондерирана позиција за валута МКД кл УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклУСД	(22.103)	(27.605)
Нето пондерирана позиција за валута ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	227.340	291.698
Нето пондерирана позиција за валута МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	88.326	82.003
Нето пондерирана позиција за валута останато (ФКС + ВКС + ПКС)	останато	(179)	(406)
Нето пондерирана позиција за валута УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	(311)	935
Вкупна пондерирана вредност – промена на економската вредност на портфолиото на банкарски активности		<u>297.697</u>	<u>360.895</u>
Сопствени средства		<u>2.933.964</u>	<u>2.534.334</u>
Вкупна пондерирана вредност / сопствени средства		<u>10,15%</u>	<u>14,24%</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување) (продолжение)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

Групата е изложена на ризици во однос на ефектите од движењата на нивото на каматните стапки на пазарот, врз финансиските позиции и готовинските текови. Каматните маргини можат да се зголемат како резултат на таквите промени, но исто така можат и да се намалат или да предизвикаат загуба во случај на појава на непланирани движења. Активностите за управување со средствата и обврските се спроведуваат од аспект на реагирање на сензитивноста на Групата на промените на каматните стапки. Групата секогаш внимава да не се намали каматната маргина. Во секој случај, крајниот ефект ќе зависи од различни фактори, вклучувајќи ја стабилноста на економијата, опкружувањето и стапката на инфлација. Во табелата е прикажана Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година.

	Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматноосни средства / обврски
31 декември 2017 (тековна година)								
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА								
Парични средства и парични еквиваленти		1.953.372	-	-	-	-	-	1.953.372
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки		-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти		3.266.358	1.493.600	3.106.819	606.940	1.353.422	1.753.791	11.580.930
Вложувања во хартии од вредност		27.667	310.520	544.872	336.810	204.081	647.584	2.071.534
Останата неспомената каматочувствителна актива		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства		5.247.397	1.804.120	3.651.691	943.750	1.557.503	2.401.375	15.605.836
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ								
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки		368.544	-	-	-	307.454	-	675.998
Депозити на други комитенти		660.374	4.573.662	3.266.472	416.090	327.301	-	9.243.899
Издадени должнички хартии од вредност		-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити		579.763	-	188.285	418.886	310.755	607.732	2.105.421
Субординирани обврски и хибридни инструменти		-	307.454	-	-	-	307.453	614.907
Останати неспоменати каматочувствителни обврски		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски		1.608.681	4.881.116	3.454.757	834.976	945.510	915.185	12.640.225
Нето-билансна позиција		3.638.716	(3.076.996)	196.934	108.774	611.993	1.486.190	2.965.611
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција		-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција		3.638.716	(3.076.996)	196.934	108.774	611.993	1.486.190	2.965.611

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување) (продолжение)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжение)

	Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
31 декември 2016 (претходна година)								
ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА								
Парични средства и парични еквиваленти		3.342.819	-	-	-	-	-	3.342.819
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки		-	147.570	-	-	-	-	147.570
Кредити на и побарувања од други комитенти		2.871.343	1.350.382	3.402.745	528.046	1.204.389	1.427.676	10.784.581
Вложувања во хартии од вредност		-	-	209.304	736.325	131.629	657.285	1.734.543
Останата неспомената каматочувствителна актива		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства		6.214.162	1.497.952	3.612.049	1.264.371	1.336.018	2.084.961	16.009.513
ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ								
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки		488.835	-	-	-	-	-	488.835
Депозити на други комитенти		5.244.352	3.943.739	1.160.021	82.223	215	-	10.430.550
Издадени должнички хартии од вредност		-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити		742.380	-	167.745	152.222	406.008	442.957	1.911.312
Субординирани обврски и хибридни инструменти		-	614.812	-	-	-	-	614.812
Останати неспоменати каматочувствителни обврски		-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски		6.475.567	4.558.551	1.327.766	234.445	406.223	442.957	13.445.509
Нето-билансна позиција		(261.405)	(3.060.599)	2.284.283	1.029.926	929.795	1.642.004	2.564.004
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции		-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција		-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција		(261.405)	(3.060.599)	2.284.283	1.029.926	929.795	1.642.004	2.564.004

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)
2.3 Пазарен ризик (продолжение)
2.3.3 Валутен ризик

Управувањето со валутниот ризик, кој исто така е дел од процесот на управување со пазарниот ризик, се остварува во услови на стабилен курс на денарот, односно во услови на продолжување на рестриktivната монетарна политика на ниво на држава. Групата активно превзема активности за адекватна идентификација, мерење, следење и контрола на изложеноста на валутен ризик кои опфаќаат утврдување на изворите на валутен ризик, методи на мерење на истиот, воспоставување на лимити и други контролни механизми.

Основниот инструмент за управување со валутниот ризик, отворената девизна позиција на Групата, се пресметува на агрегатно ниво како и поодделно по валути и се следи нивната усогласеност со екстерно и интерно утврдените лимити.

	во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2017 (тековна година)						
Монетарни средства						
Парични средства и парични еквиваленти		1.926.591	1.856.195	365.155	255.099	4.403.040
Средства за тргување		-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик		-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки		-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти		5.498.170	6.059.224	28.497	1.039	11.586.930
Вложувања во хартии од вредност		1.120.426	-	-	1.107.068	2.227.494
Вложувања во придружени друштва		-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)		21.819	-	-	-	21.819
Останати побарувања		132.729	-	-	3.755	136.484
Заложени средства		-	-	-	-	-
Одложени даночни средства		-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства		8.699.735	7.915.419	393.652	1.366.961	18.374.767
Монетарни обврски						
Обврски за тргување		-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик		-	-	-	-	-
Депозити на банки		96.891	493.368	126.369	6.781	723.409
Депозити на други комитенти		5.781.185	5.866.248	498.849	294.259	12.440.541
Издадени должнички хартии од вредност		-	-	-	-	-
Обврски по кредити		489.147	1.444.325	173.213	-	2.106.685
Субординирани обврски		-	620.698	-	-	620.698
Обврски за данок на добивка (тековен)		-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски		-	-	-	-	-
Останати обврски		118.060	66.986	8.677	2.037	195.760
Вкупно монетарни обврски		6.485.283	8.491.625	807.108	303.077	16.087.039
Нето-позиција		2.214.452	(576.206)	(413.456)	1.063.884	2.288.674

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)**2.3 Пазарен ризик (продолжение)****2.3.3 Валутен ризик (продолжение)**

	во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2016 (претходна година)						
Монетарни средства						
Парични средства и парични еквиваленти		3.270.431	1.269.048	548.178	284.371	5.372.028
Средства за тргување		-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик		-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки		147.573	-	-	-	147.573
Кредити на и побарувања од други комитенти		4.628.385	6.132.515	113.149	-	10.874.049
Вложувања во хартии од вредност		767.417	1.110.761	-	-	1.878.178
Вложувања во придружени друштва		-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)		-	-	-	-	-
Останати побарувања		84.502	1.417	56	6	85.981
Заложени средства		-	-	-	-	-
Одложени даночни средства		-	-	-	-	-
Вкупно монетарни средства		8.898.308	8.513.741	661.383	284.377	18.357.809
Монетарни обврски						
Обврски за тргување		-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање		-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик		-	-	-	-	-
Депозити на банки		25.539	790.961	506	13.987	830.993
Депозити на други комитенти		6.141.992	5.781.993	466.855	260.488	12.651.328
Издадени должнички хартии од вредност		-	-	-	-	-
Обврски по кредити		580.032	1.125.334	208.006	-	1.913.372
Субординирани обврски		-	619.526	-	-	619.526
Обврски за данок на добивка (тековен)		17.205	-	-	-	17.205
Одложени даночни обврски		-	-	-	-	-
Останати обврски		103.780	60.506	1.673	3.842	169.801
Вкупно монетарни обврски		6.868.548	8.378.320	677.040	278.317	16.202.225
Нето-позиција		2.029.760	135.421	(15.657)	6.060	2.155.584

2.4 Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризик од загуба поради несоодветни или слаби интерни процеси, несоодветни лица и несоодветни или слаби системи во Групата, надворешни настани и правниот ризик.

Групата има воспоставено Политика интерни акти за управување со оперативен ризик која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката. Истата редовно се ревидира од страна на Надзорниот одбор, а согласно Одлука за управување со ризици донесена од страна на Народна банка на Република Македонија. Политиката најмалку еднаш годишно е предмет на оценување на нејзината соодветност од страна на Надзорниот одбор која е интегрален дел на процесот на управување со Оперативниот ризик

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.4 Оперативен ризик (продолжение)

Во рамките на политиката Групата ги дефинира оперативните ризици како ризици коишто настануваат заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи и луѓе или заради надворешни настани. Определбата го вклучува и правниот ризик, а не го вклучува стратегискиот ризик и ризикот од губење на доброто име (репутацискиот ризик). Меѓутоа поради значењето што го има репутациониот ризик, истиот се зема во предвид при управувањето со оперативните ризици.

Цел во управувањето со оперативните ризици е да се ограничи обемот на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација на ниво кое е прифатливо за Групата гледано од финансиски аспект, како и од аспект на угледот на Групата. Групата ги прифаќа оние оперативни ризици кои доколку се реализираат нема да имаат значаен ефект врз консолидираниот финансиски резултат односно нема да го загрозат понатамошното работење на Групата.

Групата врши пресметка на капиталното барање за покривање на оперативните ризици користејќи го стандардизираниот пристап според локалната регулатива.

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ

Управување со капиталот

Согласно Одлуката на НБРМ за консолидирана супервизија, доколку вкупната актива на подреденото лице е помала од 1% од активата на матичното лице, не се утврдува стапка на адекватност на капитал на консолидирана основа.

Основна цел е Групата да ги одржува сопствените средства на оптимално ниво, при тоа запазувајќи го пропишаниот регулативен минимум. Групата е должна постојано да одржува стапка на адекватност на капиталот, која не може да биде пониска од 8%.

Во текот на 2017 година, стапија на сила новите измени во Одлуката за методологијата за адекватност на капиталот, со кои има промена во структурата на сопствените средства со поголем акцент на редовниот основен капитал (подобар квалитет), построги барања за капиталните инструменти кои припаѓаат на основниот и дополнителниот капитал; соодветна промена во минималните капитални барања спласно новата структура:

- Стапка на редовен основен капитал - 4,5%
- Стапка на основен капитал – 6%
- Стапка на сопствени средства – 8%

Исто така, согласно измените во Законот за Банки од октомври 2016 година, НБРМ вовеле и нова подзаконска регулатива во насока на усогласување со Базелската капитална спогодба Базел 3, како и со соодветните европски регулативи. Со измените на Законот за Банките банките се должни да одржуваат соодветен износ на капитал за покривање на заштитни слоеви на капиталот и тоа четири заштитни слоеви на капиталот: заштитен слој за зачувување на капиталот утврден на ниво од 2,5% од активата пондерирана според ризиците, противцикличен заштитен слој на капиталот кој може да изнесува до 2,5% од активата пондерирана според ризиците, но и повеќе во зависност од други системски фактори/индикатори, заштитен слој на капиталот за системски значајни банки кој може да се движи од 1% до 3,5% од активата пондерирана според ризиците и системски заштитен слој на капиталот којшто може да се движи од 1% до 3% од активата пондерирана според ризиците. Новата регулатива се однесува на следното:

- Одлука за методологија за управување со ризикот на задолженост
- Одлука за методологија за утврдување на максималниот износ за распределба на резултатот од работењето
- Одлука за методологијата за идентификување системски значајни банки
- Одлука за методологијата за изработка на план за опоравување на системски значајни банки
- Одлука за методологијата за утврдување на стапката на противцикличен заштитен слој на капиталот за изложености во РМ

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017**3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)****Управување со капиталот (продолжение)**

Банката беше идентификувана како системски значајна банка од страна на НБРМ за што има обврска да издвојува редовен основен капитал од 1% од активата пондерирана според ризиците. Истотака, согласно супервизорската оцена на профилот на ризикот од страна на НБРМ, Банката е должна да издвојува дополнителен капитален додаток од 2%, кој може да го исполни со било кој квалитет на капитал, односно било која компонента на сопствените средства. Со воведување на овој капитален додаток за Банката, претходната препорака за одржување на минимално ниво на адекватност на капитал од 15 % престана да важи.

Групата настојува веродостојно да ја измери постојната ризичност на активата, да ја предвиди идната ризичност, како и потребата за сопствени средства со цел одржување оптимално ниво на адекватност на капиталот.

Групата има воспоставено систем на одржувањето на адекватното ниво на сопствените средства во однос на активата пондерирана според ризикот и континуирано ја одржува адекватноста на капиталот на високо ниво.

Доколку се зголеми ризичноста на активата во принцип за да се одржи оптималното ниво на адекватност на капиталот, Групата може да ги зголеми сопствените средства или да превземе мерки за намалување на ризично пондерираната актива.

Како инструмент за зголемување на сопствените средства е политиката на Групата за реинвестирање на добивката.

Исто така за зголемување на сопствените средства политика на Групата е периодично спроведување нова емисија на дополнителен акционерски капитал.

Доколку се зголеми нивото на сопствени средства, Групата може да ја зголеми ризично пондерираната актива преку зголемување на вкупниот износ на активата со задржување на постојното ниво на ризичност на активата.

Групата врши усогласување на политиката за управување со сопствени средства со останатите политики за управување со ризици и со постоечката регулатива при настанување на ризични услови на работа и при воведување нови производи кои имаат силно влијание врз ризичниот профил на Групата.

Капиталот потребен за покривање на ризиците претставува збир од капиталот потребен за покривање на кредитниот ризик, капиталот потребен за покривање на валутниот ризик, капиталот потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките, капиталот потребен за покривање на пазарните ризици и капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик. Банката е должна да располага со адекватно ниво на капитал потребен за покривање на наведените ризици.

Во процесот на управување со ризиците, Банката воведува процедури и методологија за утврдување за адекватноста на капиталот и го пресметува на квартално ниво. Банката врши стрес тест на адекватноста на капиталот каде проверува дали стапката на адекватност на капиталот го одржува пропишаното ниво по законска регулатива односно зацртаната деловна политика на Банката и препораката од регулаторот.

Адекватноста на капиталот на 31 декември 2017 и 31 декември 2016 година изгледа според приложените табели.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Сопствени средства

Во табелата подолу е даден преглед на Извештајот за сопствени средства (Образец СС) подготвен во согласност со Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, согласно важечката пропишана регулатива на НБРМ на 31 декември 2017 и 2016 година.

ИЗВЕШТАЈ за сопствените средства 31.12.2017 (тековна година)

Ред. бр.	Опис	во 000 денари
1.	Сопствени средства	2.933.964
2.	Основен капитал	2.319.057
3.	Редовен основен капитал (РОК)	2.319.057
3.1.	Позиции во РОК	2.319.057
3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	1.662.775
3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	558.522
3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	94.662
3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	-
3.1.5.	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-
3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-
3.1.7.	Збирна сеопфатна добивка или загуба	3.098
3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	-
3.2.1.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-
3.2.2.	(-) Нематеријални средства се средствата поврзани со основањето, лиценците, патентите, концесиите и заштитните знаци (вклучително и предговорите за нивно стекнување/користење) и гудвилот. Програмската поддршка (англ. software) или програмската поддршка во развој не се сметаат за нематеријални средства. Нематеријалните средства се искажуваат во нето-износ, намалени за износот на акумулираната амортизација и загубите за оштетување;	-
3.2.3.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-
3.2.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
3.2.4.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
3.2.4.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
3.2.4.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-
3.2.4.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
3.2.5.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
3.2.6.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
3.2.7.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-
3.2.8.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-
3.2.9.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-
3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-
3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-
3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-
3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-
3.4.2.	Останато	-
3.5.	Други позиции од РОК	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)
Сопствени средства (продолжение)

4.	Додатен основен капитал (ДОК)	-
4.1.	Позиции во ДОК	-
4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	-
4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	-
4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	-
4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-
4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-
4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-
4.2.6.	(-) Трошоци за данок	-
4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	-
4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
4.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
4.4.1.	Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-
4.4.2.	Останато	-
4.5.	Други позиции од ДОК	-
5.	Дополнителен капитал (ДК)	614.907
5.1.	Позиции во ДК	614.907
5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	-
5.1.2.	Субординирани кредити	614.907
5.1.3.	Премија од капиталните инструменти од ДК	-
5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-
5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-
5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-
5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-
5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-
5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-
5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-
5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-
5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-
5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-
5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-
5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-
5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-
5.4.2.	Останато	-
5.5.	Други позиции од ДК	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Сопствени средства (продолжение)

Опис	2016
I ОСНОВЕН КАПИТАЛ	
Уплатени и запишани обични и некумулативни приоритетни акции и премија од продажба на овие акции	2.221.297
1.1 Номинална вредност	1.662.775
1.1.1 Номинална вредност на обични акции	1.662.775
Номинална вредност на некумулативни приоритетни акции	-
1.1.2	-
1.2 Премија	558.522
1.2.1 Премија од обични акции	558.522
1.2.2 Премија од некумулативни приоритетни акции	-
2 Резерви и задржана добивка или загуба	6.000
2.1 Резервен фонд	6.000
Задржана добивка ограничена за распределба на акционерите	-
2.2	-
2.3 Акумулирана загуба од претходни години	-
2.4 Тековна добивка	-
3 Позиции како резултат на консолидација	-
3.1 Малцинско учество	-
3.2 Резерви од курсни разлики	-
3.3 Останати разлики	-
4 Одбитни ставки	-
4.1 Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-
4.2 Откупени сопствени акции	-
4.3 Нематеријални средства	-
Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-
4.4	-
Износ на неиздвоена исправка на вредноста и посебната резерва како резултат на сметководствено доцнење	-
4.5	-
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба	-
4.6	-
Други одбитни ставки	-
4.7	-
I ОСНОВЕН КАПИТАЛ	2.227.297

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Сопствени средства (продолжение)

Опис	2016
II ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ	
Уплатени и запишани кумулативни приоритетни	
5 акции и премијата врз основа на овие акции	-
5.1 Номинална вредност	-
5.2 Премија	-
6 Ревалоризациски резерви	-
7 Хибридни инструменти	-
8 Субординирани инструменти	368.887
Износ на кумулативни приоритетни акции и	
субординирани инструменти коишто можат да бидат	
9 дел од дополнителниот капитал	368.887
II ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ	368.887
III	
Вложувања во капиталот на други банки или финансиски	
институции коишто изнесуваат над 10% од капиталот на	
10 тие институции	61.850
Вложувања во субординирани и хибридни инструменти и	
11 други инструменти на институциите од реден бр. 10	-
Збиен износ на вложувања во капиталот,	
субординирани и хибридни инструменти и други	
12 инструменти којшто надминува 10% од (I+II)	-
Вложувања во капиталот на друштвата за осигурување и	
реосигурување коишто надминуваат 10% од капиталот на	
13 тие друштва	-
Вложувања во финансиски инструменти издадени од	
друштвата за осигурување и реосигурување во кои	
14 банката поседува над 10% од нивниот капитал	-
Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во	
15 нефинансиски институции	-
Позиции како резултат на консолидација (негативни	
16 износи)	-
III ОДБИТНИ СТАВКИ	61.850
IV Основен капитал по одбитните ставки	2.196.372
V Дополнителен капитал по одбитните ставки	337.962
VI Основен капитал	2.196.372
VII Дополнителен капитал	337.962
VIII СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	2.534.334

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)
Стапка на адекватност на капиталот

Во табелата подолу е даден преглед на Извештајот за стапката на адекватност на капиталот (Образец АК) подготвен во согласност со Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, согласно важечката пропишана регулатива на НБРМ на 31 декември 2017 и 2016 година.

Опис	Во илјади денари	
	2017	2016
I АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК		
Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на		
1 стандардизиран пристап	11.831.175	10.552.421
2 Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	946.494	844.194
II АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3 Агрегатна девизна позиција	481.712	442.681
4 Нето-позиција во злато	-	-
5 Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	38.537	35.414
6 Актива пондерирана според валутниот ризик	481.712	442.681
AKTИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
III Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со		
7 примена на пристапот на базичен индикатор	111.473	104.761
Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со		
8 примена на стандардизираниот пристап	-	-
9 Актива пондерирана според оперативниот ризик	1.393.412	1.309.518
IV АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на		
10 цените на стоките	-	-
Капитал потребен за покривање на пазарните ризици		
11 (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	-	-
Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик		
11.1 (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од		
11.1.1 вложувања во должнички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од		
11.1.2 вложувања во должнички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од		
11.1.3 вложувања во сопственички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од		
11.1.4 вложувања во сопственички инструменти	-	-
Капитал потребен за покривање на ризикот од		
11.2 порамнување/испорака	-	-
Капитал потребен за покривање на ризикот од другата		
11.3 договорна страна	-	-
Капитал потребен за покривање на надминувањето на		
11.4 лимитите на изложеност	-	-
Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од		
11.5 позиции во опции	-	-
12 Капитал потребен за покривање на другите ризици (10+11)	-	-
13 Актива пондерирана според други ризици	-	-
V АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	13.706.299	12.304.620
14 Капитал потребен за покривање на ризиците	1.096.504	984.369
VI СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	2.933.964	2.534.334
VII АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/IV)	21,41%	20,60%

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ

Известувањето според сегментите се врши според оперативните сегменти на Групата.

Оперативен сегмент е компонента од активностите на Групата за која што се исполнети следниве услови:

- извршува активности како резултат на кои се остваруваат приходи и настануваат трошоци;
- Надзорниот одбор ги разгледува оперативните резултати на одделниот оперативен сегмент на редовна основа, со цел да се оценат остварувањата и да се донесе одлука за идните деловни активности на тој сегмент; и
- достапни се одделни финансиски информации за сегментот.

Примарни деловни сегменти на Групата се:

- работа со население (работа со физички лица и самостојни вршители на дејност) – дадени кредити, гаранции и акредитиви, услуги за платен промет, кредитни картички, тековни и орочени депозити итн.
- корпоративно Групата (работа со нефинансиски и финансиски друштва) – дадени кредити, гаранции и акредитиви, тековни и орочени депозити, услуги за платен промет, деривати итн.

Секундарни географски сегменти за Групата се:

- земји – членки на Европска унија.
- други европски земји надвор од Европската унија.
- земји надвор од Европа. членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД).

Следната табела ги прикажува консолидираниот биланс на состојба и консолидираниот биланс на успех по одделни деловни сегменти и ги идентификува приходите/расходите кои се јавуваат меѓу сегментите.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

A. Оперативни сегменти (продолжение)

Оперативни сегменти

	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестиционно банкарство	Банки	Држава	Нерезиденти	Сите останати незначјни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
<i>во илјади денари</i>									
2017 (тековна година)									
Нето-приходи/(расходи) од камата	291.496	236.337	-	-	79.964	-	-	-	607.797
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	81.021	11.706	-	-	4.098	-	-	(8.275)	88.550
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-
евидентирани по објективна вредност	57.042	103.043	-	-	164	-	-	12.130	172.379
Останати оперативни приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Приходи реализирани меѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	429.559	351.086	-	-	84.226	-	-	3.855	868.726
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	18.612	(47.757)	-	-	-	-	-	-	(29.145)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	(2.853)	-	-	-	-	-	-	(2.853)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	-	(50.444)	(50.444)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(248.792)	(282.192)	-	-	-	-	-	(259.884)	(790.868)
Вкупно расходи по сегмент	(230.180)	(332.802)	-	-	-	-	-	(310.328)	(873.310)
Финансиски резултат по сегмент	199.379	34.446	-	-	84.226	-	-	(306.473)	11.578
Данок од добивка	-	-	-	-	-	-	-	(4.173)	(4.173)
Добивка / (загуба) за финансиската година	199.379	34.446	-	-	84.226	-	-	(310.646)	7.405
Вкупна актива по сегмент	6.114.707	6.591.040	-	-	2.980.518	-	91	-	15.686.356
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	-	3.141.666	3.141.666
Вкупна актива	6.114.707	6.591.040	-	-	2.980.518	-	91	3.141.666	18.828.022
Вкупно обврски по сегмент	7.182.586	8.928.208	-	-	11.687	-	55.044	-	16.177.525
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	-	224.625	224.625
Вкупно обврски	7.182.586	8.928.208	-	-	11.687	-	55.044	224.625	16.402.150

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

A. Оперативни сегменти (продолжение)

	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестиционно банкарство	Оперативни сегменти			Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
	во илјади денари			Банки	Држава	Нерезиденти			
2016 (претходна година)									
Нето-приходи/(расходи) од камата	240.181	270.090	-	-	109.279	-	-	-	619.550
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	70.494	44.847	-	-	7.976	-	-	(5.199)	118.118
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-
евидентирани по објективна вредност	7.257	237.213	-	-	(2.361)	-	-	2.045	244.154
Останати оперативни приходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Приходи реализирани меѓу сегментите	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	317.923	552.150	-	-	114.894	-	-	(3.154)	981.822
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	45.265	(121.386)	-	-	-	-	-	-	(76.121)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	(2.090)	-	-	-	-	-	-	(2.090)
Амортизација	-	-	-	-	-	-	-	(45.845)	(45.845)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(156.715)	(88.876)	-	-	-	-	-	(303.651)	(549.242)
Вкупно расходи по сегмент	(111.450)	(212.352)	-	-	-	-	-	(349.496)	(673.298)
Финансиски резултат по сегмент	206.482	349.579	-	-	114.894	-	-	(352.650)	318.305
Данок од добивка	-	-	-	-	-	-	-	(26.821)	(26.821)
Добивка / (загуба) за финансиската година	206.482	349.579	-	-	114.894	-	-	(379.471)	291.484
Вкупна актива по сегмент	5.421.822	7.932.077	-	-	2.685.339	-	74	-	16.039.312
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-	-	2.829.944	2.829.944
Вкупна актива	5.421.822	7.932.077	-	-	2.685.339	-	74	2.829.944	18.869.256
Вкупно обврски по сегмент	6.504.307	9.612.540	-	-	14.685	-	59.318	-	16.190.850
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-	-	131.149	131.149
Вкупно обврски	6.504.307	9.612.540	-	-	14.685	-	59.318	131.149	16.321.999

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

Б. Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни комитенти

Оперативни сегменти

	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестиционно банкарство	Нерезиденти	Држава	Банки	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2017 (тековна година)	во илјади денари								
Комитент 1									
приходи	-	9.560	-	-	-	-	-	-	9.560
расходи	-	(52.398)	-	-	-	-	-	-	(52.398)
Вкупно по сегмент	-	(42.838)	-	-	-	-	-	-	(42.838)
2016 (претходна година)									
Комитент 1									
приходи	-	5.973	-	-	-	-	-	-	5.973
расходи	-	(44.700)	-	-	-	-	-	-	(44.700)
Вкупно по сегмент	-	(38.727)	-	-	-	-	-	-	38.727

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

В. Географски подрачја

<i>во илјади денари</i>	Република Македонија	Земји членки на ЕУ	Европа – останато	Земји членки на ОЕЦД (без европски земји-членки на ОЕЦД)	Останато (наведете ги одделно значајните географски сегменти)	Неалоцирано	Вкупно
2017 (тековна година)							
Вкупно приходи	1.120.985	2.365	-	198	- - - - -	-	1.123.548
Вкупна актива	17.353.140	1.462.153	-	12.729	- - - - -	-	18.828.022
2016 (претходна година)							
Вкупно приходи	1.224.814	711	1.886	48	- - - - -	-	1.227.459
Вкупна актива	17.034.215	1.807.670	-	27.371	- - - - -	-	18.869.256

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИТЕ ОБВРСКИ

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови. Објективната вредност се базира на проценката од страна на раководството зависно од видот на средствата и обврските.

Следната табела ги сумира сметководствените вредности и објективните вредности на тие финансиски средства и обврски кои што не се презентирани во консолидираниот Биланс на состојба по нивната објективна вредност.

A. Објективна вредност на финансиските средства и обврски

	31 декември 2017		31 декември 2016	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства				
Парични сред. и парични еквиваленти	4.403.040	4.403.040	5.372.028	5.372.028
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување на ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	147.573	147.573
Кредити на и побарувања од други комитенти	11.586.930	11.586.930	10.874.049	10.874.049
Вложувања во хартии од вредност	2.227.494	2.227.494	1.878.178	1.878.178
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарув. за данок на добивка (тековен)	21.819	21.819	-	-
Останати побарувања	100.564	100.564	80.187	80.187
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	723.409	723.409	830.993	830.993
Депозити на други комитенти	12.440.541	12.440.541	12.651.328	12.651.328
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	2.106.685	2.106.685	1.913.372	1.913.372
Субординирани обврски	620.698	620.698	619.526	619.526
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	17.205	17.205
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	144.523	144.523	114.105	114.105

а) Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на парични средства и парични еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност со оглед дека вклучуваат готовина и ностро сметки кои претставуваат нерестриктивни побарувања по депозити и пласмани во НБРМ и достасуваат во краток рок.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ
(продолжение)

A. Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжение)

б) Кредити на и побарувања од банки

Побарувањата од банки ги вклучуваат меѓубанкарските пласмани. Објективната вредност на пласманите и т.н. "overnight" депозити, поради нивната краткорочност е иста со нивната евидентирана вредност.

в) Кредити на и побарувања од други комитенти

Кредитите се прикажани по амортизирана вредност намалени за нивната резервација поради оштетување. Кредитите одобрени на комитенти имаат претежно флукуираща каматна стапка. Објективната вредност е приближна на нивната евидентирана вредност.

г) Вложување во хартии од вредност до доспевање

Хартиите од вредност кои се чуваат до достасување се мерат според нивната објективна вредност. Објективната вредност се заснова на пазарните цени или брокерските/дилерските цени за котирање. Во отсуство на такви информации, објективната вредност се проценува користејќи ги пазарните цени за котирање на хартии од вредност со слични карактеристики во однос на кредит, достасување и добивка.

д) Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства кои ги вклучуваат паричните средства и паричните еквиваленти поради нивниот краткорочен карактер, се смета дека е апроксимативна на нивната евидентирана вредност.

ѓ) Останати побарувања

Со оглед на краткиот рок на достасување, сметководствената вредност на останатите побарувања е еднаква на нивната објективна вредност.

е) Депозити и обврски по кредити

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматносни депозити претставува износот кој ќе се исплати по видување.

Објективната вредност на орочените депозити по варијабилни каматни стапки е нивната евидентирана вредност на денот на изготвување на консолидираниот Биланс на состојба.

Евидентираната вредност на обврските по кредити битно не се разликува од нивната објективна вредност главно поради варијабилните каматни стапки и нивните промени.

ж) Останати обврски

Со оглед на краткиот рок на достасување, сметководствената вредност на останатите обврски е еднаква на нивната објективна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ
(продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

во илјади денари	Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31 декември 2017 (тековна година)					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	23.1	710.720	-	1.516.774	2.227.494
Вкупно		710.720	-	1.516.774	2.227.494
Финансиски обврски мерени по објективна вредност					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
31 декември 2016 (претходна година)					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	23.1	722.216	-	1.155.962	1.878.178
Вкупно		722.216	-	1.155.962	1.878.178
Финансиски обврски мерени по објективна вредност					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**31 декември 2017****5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)****Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)****Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)**

Групата ги класификува финансиските средства и обврски согласно хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните инпути за вреднување се јавно достапни или не, согласно која постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

- Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар. Во Ниво 1 влегуваат државни обврзници издадени од Република Австрија;
- Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котирани цени на активен пазар за слични финансиски инструменти, или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар). Во 2017 година нема трансфер од Ниво 2 во Ниво 1 на сопственички инструмент (2016: нема);
- Ниво 3 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти. Во 2017 година нема трансфер на сопственички инструмент од Ниво 3 во Ниво 1. (2016: нема).

Во белешката 5 Б.1 се прикажани квантитативните информации за класификација на финансиските средства и обврски според нивото на хиерархија.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ
(продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

	тековна година 2017		претходна година 2016	
	трансфери од ниво 1 на ниво 2	трансфери од ниво 2 на ниво 1	трансфери од ниво 1 на ниво 2	трансфери од ниво 2 на ниво 1
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување на ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3

	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку консолидир аниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност распож- ливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидир аниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
<i>во илјади денари</i>							
Состојба на 1 јануари 2016 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Консолидиран Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани финансиски инструменти во/(од)	-	-	-	-	-	-	-
Ниво 3	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани во Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во консолидираниот Биланс на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2016 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3 (продолжение)

	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку консолидир аниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност распож- ливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидир аниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
<i>во илјади денари</i>							
Состојба на 1 јануари 2017 (тековна година)							
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Консолидирани Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани финансиски инструменти во/(од)							
Ниво 3	-	-	-	-	-	-	-
Рекласифицирани во Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во консолидираниот Биланс на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2017 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

6. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КАМАТА

Приходите и расходите по камати се признати во консолидираниот Биланс на успех за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Структура на приходите и расходите по камата според видот на финансиските инструменти:

А. Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	30.159	35.391
Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	336	156
Кредити на и побарувања од други комитенти	630.908	598.694
Вложувања во хартии од вредност	43.912	68.135
Останати побарувања	90	105
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	24.416	42.838
Наплатени претходно отпишани камати	5.852	8.559
Вкупно приходи од камата	735.673	753.878
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	5.403	1.735
Депозити на други комитенти	74.729	86.766
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	25.789	23.601
Субординирани обврски	21.955	22.226
Останати обврски	-	-
Вкупно расходи за камата	127.876	134.328
Нето-приходи/(расходи) од камата	607.797	619.550

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

6. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КАМАТА (продолжение)

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	285.330	311.118
Држава	52.097	71.125
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	30.237	35.481
Останати финансиски друштва (небанкарски)	2.220	256
Домаќинства	333.372	280.869
Нерезиденти	2.155	3.632
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	24.416	42.838
Наплатени претходно отпишани камати	5.846	8.559
Вкупно приходи од камата	735.673	753.876
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	23.294	34.574
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	34	32
Банки	52.530	47.558
Останати финансиски друштва (небанкарски)	5.096	3.434
Домаќинства	45.048	46.427
Нерезиденти	1.874	2.303
Вкупно расходи за камата	127.876	134.328
Нето-приходи/(расходи) од камата	607.797	619.550

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

7. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ

Приходите од надоместоци и провизии се евидентираат врз основа на принципот на фактичност на настаните, кога услугата е обезбедена.

А. Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	10.509	12.308
Платен промет	-	-
во земјата	78.173	97.438
во странство	44.501	41.949
Картични трансакции	54.860	48.377
Акредитиви и гаранции	21.686	26.441
Брокерско работење	3.698	856
Управување со средства	-	-
Комисиски и доверителски активности	1.198	7
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато	871	2.051
Вкупно приходи од провизии и надомести	215.496	229.427
Расходи од провизии и надомести		
Кредитирање	3.830	4.353
Платен промет		
во земјата	26.341	23.944
во странство	12.926	11.398
Картични трансакции	82.581	70.580
Акредитиви и гаранции	97	177
Брокерско работење	867	-
Управување со средства	-	-
Комисиски и доверителски активности	182	139
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато	122	718
Вкупно расходи од провизии и надомести	126.946	111.309
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	88.550	118.118

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

7. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ (продолжение)

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	106.119	129.433
Држава	4.098	7.976
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	1.674	1.260
Банки	1.675	1.103
Останати финансиски друштва (небанкарски)	9.413	8.209
Домаќинства	82.357	71.869
Нерезиденти	10.160	9.577
Вкупно приходи од провизии и надомести	215.496	229.427
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	9.948	7.006
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	11.689	11.405
Останати финансиски друштва (небанкарски)	48.295	45.841
Нерезиденти	57.014	47.057
Вкупно расходи за провизии и надомести	126.946	111.309
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	88.550	118.118

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

8. НЕТО-ПРИХОДИ ОД ТРГУВАЊЕ

	Во илјади денари	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Средства за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
<i>Обврски за тргување</i>	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
9. НЕТО-ПРИХОДИ ОД ДРУГИ ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЕВИДЕНТИРАНИ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, на нето-основа:		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, на нето-основа:</i>		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

10. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КУРСНИ РАЗЛИКИ

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	6.505	58.387
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(381)	632
останати курсни разлики, на нето-основа	62.240	(5.890)
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	68.364	53.129

Нето приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од:

- порамнување на трансакции во странска валута (монетарни и немонетарни) во текот на целата финансиска година,
- курсирање во МКД на монетарните ставки деноминирани во странска валута на датумот на консолидираниот биланс на состојба.

11. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД ДЕЈНОСТА

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Добивка од продажба на средства расположливи за продажба	9.290	14.601
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	12.598	6.341
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажба на:		
недвижности и опрема	2.358	4.221
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	10.610	145.455
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	1.331	1.331
Приходи од добиени судски спорови	-	-
Наплатени претходно отпишани побарувања	-	-
Ослободување на посебната резерва и резервирања за:		
вонбилансни кредитни изложености	-	-
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	-
пензии и други користи на вработените	-	-
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати приходи од дејноста)		
- приходи од продажба на нетековни средства кои се чуваат за продажба	64.983	13.351
- останато	2.845	5.725
Вкупно останати приходи од дејноста	104.015	191.025

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

12. ИСПРАВКА НА ВРЕДНОСТА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА, НА НЕТО-ОСНОВА

Во илјади денари

	Кредити на и побару- вања од банки	Кредити на и побарувањ а од други комитенти	Вложувања во финансис- ките средства располож- ливи за продажба	Вложувања во финансис- ките средства кои се чуваат до достасу- вање	Парични средства и парични еквива- ленти	Побарувањ а за провизии и надоместоц и	Останати побару- вања	Вкупно
2017 (тековна година)								
Исправка на вредноста на поединечна основа								
Дополнителна исправка на вредноста	-	471.107	-	-	-	-	690	471.797
(Ослободување на исправката на вредноста)	-	(450.246)	-	-	-	-	(7.814)	(458.060)
	-	20.861	-	-	-	-	(7.124)	13.737
Исправка на вредноста на групна основа								
Дополнителна исправка на вредноста	-	40.092	-	-	-	-	-	40.092
(Ослободување на исправката на вредноста)	-	(24.684)	-	-	-	-	-	(24.684)
	-	15.408	-	-	-	-	-	15.408
Вкупна исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	36.269	-	-	-	-	(7.124)	29.145
2016 (претходна година)								
Исправка на вредноста на поединечна основа								
Дополнителна исправка на вредноста	-	474.724	-	-	-	2.000	8.145	484.869
(Ослободување на исправката на вредноста)	-	(443.162)	-	-	-	-	(49)	(443.211)
	-	31.562	-	-	-	2.000	8.096	41.658
Исправка на вредноста на групна основа								
Дополнителна исправка на вредноста	-	59.425	-	-	-	-	-	59.425
(Ослободување на исправката на вредноста)	-	(24.962)	-	-	-	-	-	(24.962)
	-	34.463	-	-	-	-	-	34.463
Вкупна исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	66.025	-	-	-	2.000	8.096	76.121

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

13. ЗАГУБА ПОРАДИ ОШТЕТУВАЊЕ НА НЕФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА, НА НЕТО-ОСНОВА

<i>во илјади денари</i>	Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Вкупно
2017 (тековна година)						
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	2.853	-	-	2.853
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	2.853	-	-	2.853
2016 (претходна година)						
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	2.090	-	-	2.090
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	2.090	-	-	2.090

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

14. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Краткорочни користи за вработените		
Плати	175.656	171.273
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	78.898	74.414
Краткорочни платени отсуства	1.353	1.486
Трошоци за привремено вработување	10.370	11.677
Удел во добивката и награди	-	-
Немонетарни користи	5.308	5.939
	271.585	264.789
Користи по престанокот на вработувањето		
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	-	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
Други користи при престанок на вработувањето	-	-
	-	-
Користи поради престанок на вработувањето		
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато (наведете ги поединечно оние трошоци за вработените кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните трошоци за вработените)	4.700	8.945
Трошоци за признанија и награди на вработените	-	1.446
Новогодишен надоместок	1.645	10.200
	277.930	285.380
Вкупно трошоци за вработените	277.930	285.380

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

15. АМОРТИЗАЦИЈА

	<i>Во илјади денари</i>	<i>претходна</i>
	тековна	година
	2017	2016
Амортизација на нематеријални средства		
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	12.933	8.473
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	-	-
Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	-	-
	12.933	8.473
Амортизација на недвижностите и опремата		
Градежни објекти	7.603	8.076
Транспортни средства	4.171	6.205
Мебел и канцелариска опрема	25.737	23.091
Останата опрема	-	-
Други ставки на недвижностите и опремата	-	-
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	-	-
	37.511	37.372
Вкупно амортизација	50.444	45.845

16. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД ДЕЈНОСТА

	<i>Во илјади денари</i>	<i>претходна</i>
	тековна	година
	2017	2016
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	5.372	2.058
Премии за осигурување на депозитите	29.866	29.996
Премии за осигурување на имотот и на вработените	3.723	4.128
Материјали и услуги	118.525	84.955
Административни и трошоци за маркетинг	43.824	45.909
Останати даноци и придонеси	3.441	9.223
Трошоци за кирии	38.789	36.284
Трошоци за судски спорови	3.046	2.119
Посебна резерва за вонбилансна изложеност, на нето-основа	132.722	30.299
Резервирања за пензиските и за другите користи за вработените, на нето-основа	875	1.535
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	61.409	-
Други резервирања на нето-основа	-	-
Загуба од продажбата на:	-	-
- недвижности и опрема	326	-
- нематеријални средства	-	-
- преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
- нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
- набавна вредност на продадени нетековни средства кои се чуваат за продажба	65.690	10.772
Останато	5.330	6.584
Вкупно останати расходи од дејноста	512.938	263.862

Најголем дел од зголемувањето на посебната резерва за вонбилансна изложеност во износ од 133.722 илјади денари (2016: 30.299 илјади денари) е резултат на идентификување клиент со значајна вонбилансна изложеност за кој резервациите се зголемени од 3,5% на 31 декември 2016 година на 45% на 31 декември 2017 година.

Резервирањата за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови во износ од 61.409 илјади денари се состојат од дополнителни резервации за инцидент со оперативен ризик од потенцијални судски постапки во износ од 89.175 илјади денари и ослободувања резервации за судски спор завршен во корист на Банката во износ од 27.766 илјади денари (Белешка 38 и Белешка 42).

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

17. ДАНОК НА ДОБИВКА

А. Расходи/(приходи) за тековен и одложен данок

	<i>Во илјади денари</i>	
	Тековна година 2017	Претходна година 2016
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок од добивка за годината	4.173	26.821
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	4.173	26.821
Одложен данок од добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	4.173	26.821

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Тековен данок на добивка		
Признаен во консолидираниот биланс на успех	4.173	26.821
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	4.173	26.821
Одложен данок од добивка		
Признаен во консолидираниот биланс на успех	-	-
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	4.173	26.821

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

17. ДАНОК НА ДОБИВКА (продолжение)

Б. Усогласувањето помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	<i>Во %</i>	<i>Во илјади денари</i>	<i>Во %</i>	<i>Во илјади денари</i>
	тековна година 2017		претходна година 2016	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето		11.578		318.305
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	10,00	1.158	10,00	31.831
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	134,85	15.613	2,98	9.487
Даночно ослободувања непризнаени во консолидираниот биланс на успех	(108,81)	(12.598)	(1,99)	(6.340)
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	-	-	(3,00)	(8.157)
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка		4.173		26.821
Просечна ефективна даночна стапка	36,04		8,43	

Согласно Законот за данок на добивка, основа за пресметување на данок на добивка е добивката која се утврдува во даночниот биланс како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи во износи утврдени согласно прописите за сметководство и сметководствените стандарди зголемена за износот на непризнаените расходи за даночни цели и намалена за износот на даночниот кредит.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

17. ДАНОК НА ДОБИВКА (продолжение)

В. Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажани во консолидираниот Биланс на успех

	тековна година 2017			претходна година 2016		
	Пред оданочување	(Расход) / поврат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка	Пред оданочување	(Расход) / поврат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка
<i>во илјади денари</i>						
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во консолидираниот Биланс на успех	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Парични средства во благајна	427.718	493.539
Сметки и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	1.741.793	2.316.589
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	522.808	620.147
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	1.627	2.249
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	626.435	764.126
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	302.553	556.321
Останати краткорочни високоликвидни средства	922	1.159
Побарувања врз основа на камати	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на консолидираниот Извештај за паричниот тек	3.623.856	4.754.130
Задолжителни депозити во странска валута	779.184	617.898
Ограничени депозити	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно	4.403.040	5.372.028
	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

Нивото на задолжителните депозити во странска валута во износ од 779.184 илјади денари (2016: 617.898 илјади денари) го претставуваат пропишаниот износ на депозити кои се издвоени во согласност со Одлуката за задолжителни резерви кај НБРМ. Задолжителните резерви во странска валута се пресметуваат врз основа на просечниот износ на депозитите во странска валута во текот на еден календарски месец. На задолжителната резерва во странска валута не се пресметува камата.

Во текот на 2017 година стапија на сила измените на Одлуката за задолжителна резерва, со која Банката ја исполнува задолжителната резерва во евра и тоа:

- дневната состојба на издвоените средства на банката на девизна сметка на Народната банка во странство е најмалку еднаква на 95% од пресметаната задолжителна резерва во евра,
- просечната дневна состојба на издвоените средства на банката на девизната сметка во евра во МИПС за периодот на исполнување е најмалку еднаква на 5% од пресметаната задолжителна резерва во евра.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (продолжение)

Дополнително, врз основа на членовите 40,44 и 45 од Законот за платен промет, Одлуката за критериумите и стандардите за работењето на платните системи (Сл.весник на РМ 17/2016), и точка 11 од Одлуката за Задолжителна резерва (Сл.весник на РМ 87/16, 218/16, 138/17 и 189/17), Клириншката кука Клириншки интербанкарски системи АД Скопје - КИБС формираше Резервен Гарантен Фонд со средства на учесниците во порамнувањето на платниот систем на мали меѓубанкарски плаќања со кој управува единствено КИБС и има единствена намена за обезбедување на порамнувањето во платниот систем. Банката учествува во овој фонд со износ од 49.369 илјади денари на 31 декември 2017 година, кои се користат за исполнување на обврската за задолжителна резерва во денари, кои заедно со просечната дневна состојба од средствата на сметката на банката кај Народната банка треба да бидат најмалку еднакви на пресметаната задолжителна резерва во денари.

Сметките и депозитите во НБРМ, освен задолжителните депозити во странска валута во износ од 1.741.793 илјади денари (2016: 2.316.589 илјади денари) вклучуваат задолжителна резерва во денари во износ од 588.263 илјади денари (2016: 916.557 илјади денари), денарски прекуноќен депозит во износ од 500.000 илјади денари (2016: 400.032 илјади денари), како и тековни девизни средства во НБРМ во износ од 653.530 илјади денари. На задолжителната резерва во денари не се пресметува камата.

Благајничките записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар во износ од 626.435 илјади денари (2016: 764.126 илјади денари) се набавени од НБРМ со период на доспевање до 28 дена и каматна стапка од 3,25% (2016: 3,75%)

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ
A. Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент

	тековна година 2017	Во илјади денари претходна година 2016
Хартии од вредност за тргување		
<i>Должнички хартии од вредност за тргување</i>		
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти за тргување</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
Вкупно средства за тргување	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ (продолжение)

Б. Прекласифицирани средства за тргување

Б.1 Состојба на прекласифицираните средства за тргување

		тековна година 2017		претходна година 2016	
	Прекласифициран износ (на датумот на прекласификација)	Сметководствена вредност на 31 декември 2017 (тековна година)	Објективна вредност на 31 декември 2017 (тековна година)	Сметководствена вредност на 31 декември 2016 (претходна година)	Објективна вредност на 31 декември 2016 (претходна година)
	во илјади денари				
Средства за тргување прекласифицирани во 2017 (тековна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во 2016 (претходна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ (продолжение)

Б. Прекласифицирани средства за тргување (продолжение)

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства за тргување

	прекласифицирани во текот на 2017 (тековна година)		прекласифицирани во текот на 2016 (претходна година)			
	Консолидиран биланс на успех 2017 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2017 (тековна година)	Консолидиран биланс на успех 2017 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2017 (тековна година)	Консолидиран биланс на успех 2016 (претходна година)	Останати добивки/(загуби) 2016 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>						
Период пред прекласификација						
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања во банки	-	-	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Период по прекласификација			-			
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
- промени на објективната вредност на нето основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања во банки	-	-	-	-	-	-
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ (продолжение)

Б. Прекласифицирани средства за тргување (продолжение)

Б.3 Добивки или загуби кои би биле признаени во Консолидираниот биланс на успех доколку средствата не биле прекласифицирани

	во илјади денари	Прекласифицирани во текот на 2017 (тековна година)	Прекласифицирани во текот на 2016 (претходна година)	
		Консолидиран биланс на успех 2017 (тековна година)	Консолидиран биланс на успех 2017 (тековна година)	Консолидиран биланс на успех 2016 (претходна година)
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположиви за продажба		-	-	-
- нето-приходи од тргување		-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од банки		-	-	-
- нето-приходи од тргување		-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти		-	-	-
- нето-приходи од тргување		-	-	-
		-	-	-
		-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

20. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ КОНСОЛИДИРАНИОТ БИЛАНС НА УСПЕХ ОПРЕДЕЛЕНИ КАКО ТАКВИ ПРИ ПОЧЕТНОТО ПРИЗНАВАЊЕ

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

21. ДЕРИВАТНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ ЧУВАНИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

		Во илјади денари			
		тековна година 2017		претходна година 2016	
		дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
A.	Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик според видот на променливата				
A.1	Деривати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.2	според видот на заштита од ризик				
	Заштита од ризикот од објективна вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
B.	Вградени деривати				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА

22.1 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД БАНКИ

	тековна година 2017		Во илјади денари претходна година 2016	
	кратко- рочни	долгорочни	кратко- рочни	долгорочни
Кредити на банки				
домашни банки	-	-	147.573	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Репо				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредност	-	-	147.573	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредност	-	-	147.573	-

	Во илјади денари тековна година 2017	претходна година 2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)

22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ

A. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

	тековна година 2017		Во илјади денари претходна година 2016	
	кратко- рочни	долго- рочни	кратко- рочни	долго- рочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	2.430.190	3.479.585	2.457.491	3.747.726
побарувања врз основа на камати	106.679	-	93.046	-
Држава				
побарувања по главница	-	267.090	-	176.766
побарувања врз основа на камати	237	-	300	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-	-	-
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	-	61.469	61.367	-
побарувања врз основа на камати	52	-	77	-
Домаќинства				
побарувања по главница				
станбени кредити	8.862	2.536.842	9.755	2.346.233
потрошувачки кредити	55.642	2.468.599	54.915	2.056.549
автомобилски кредити	-	91	14	1.563
хипотекарни кредити	4.504	406.561	5.287	337.980
кредитни картички	82.474	54.389	88.926	50.718
други кредити	268.107	175.504	230.535	150.994
побарувања врз основа на камати	16.743	-	14.670	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	255	338	120	681
побарувања врз основа на камати	1	-	3	-
Тековна достасаност	1.744.202	(1.744.202)	1.736.930	(1.736.930)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредност	4.717.948	7.706.266	4.753.436	7.132.280
(Исправка на вредноста)	(408.282)	(429.002)	(691.666)	(320.001)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредност	4.309.666	7.277.264	4.061.770	6.812.279

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)**22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ (продолжение)****А. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжение)**

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Движење на исправката на вредноста на поединечна основа		
Состојба на 1 јануари	923.810	1.457.516
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	471.107	474.724
(ослободување на исправката на вредноста)	(450.246)	(443.162)
(превземени средства врз основа на превземени побарувања)	-	(165.416)
Ефект од курсни разлики	(381)	630
(Отпишани побарувања)	(210.271)	(400.482)
Состојба на 31 декември	734.019	923.810
Движење на исправката на вредноста на групна основа		
Состојба на 1 јануари	87.857	53.394
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	40.092	59.425
(ослободување на исправката на вредноста)	(24.684)	(24.962)
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
Состојба на 31 декември	103.265	87.857
Вкупно исправка на вредноста на кредитите на и побарувањата од други комитенти	837.284	1.011.667

Б. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Првокласни инструменти на обезбедување (сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)		
Првокласни инструменти на обезбедување парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	694.673	686.066
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	-	-
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	3.078.791	2.788.268
имот за вршење дејност	2.824.760	2.944.924
Залог на подвижен имот	240.248	353.454
Останати видови обезбедување	120.763	238.917
Необезбедени	4.627.695	3.862.420
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	11.586.930	10.874.049

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017**22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)****22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ (продолжение)****Ризици и неизвесности**

Групата евидентираше резервации за загуби поради оштетување за сите познати и предвидливи ризици на датумот на финансиските извештаи.

Портфолиото на Групата содржи одреден број на должници чија можност за отплата на долговите беше под влијание на економските случувања во Република Македонија.

Групата продолжува да ги обезбедува побарувањата првенствено со недвижен имот, градежни објекти и опрема, а во случај на банкарски услуги на мало обезбедувањето на кредитите е во зависност од видот на производот.

Во зависност од класификацијата на кредитите, Групата вложува крајни напори за навремена реализација на средствата за обезбедување. Во случај истото да се покаже како неуспешно, во иднина ќе биде неопходно да биде извршена дополнителна резервација за загуби поради оштетување.

Во текот на 2017 година Банката изврши отпис на побарувања во износ од 210.271 илјади денари (2016: 400.483 илјади денари). Во 2016 година стапија на сила измените на Одлуката за управување со кредитен ризик коишто предвидуваат задолжителен отпис на кредитната изложеност доколку се поминати две години од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100%. Поради тоа што во 2016 година година значителен дел од кредитната изложеност го исполни условот за отпис, износот на отпишаните побарувања во 2017 година значително се намали споредено со претходната година.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

А. Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	141.221	209.304
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од страна на државата	1.310.342	890.273
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	648.875	658.573
	2.100.438	1.758.150
 Котирани	648.875	658.573
Некотирани	1.451.563	1.099.577
 <i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	130.208	132.509
	130.208	132.509
 Котирани	-	11.127
Некотирани	130.208	121.382
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба пред исправката на вредноста	2.230.646	1.890.659
(Исправка на вредноста)	(3.152)	(12.481)
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба намалени за исправката на вредноста	2.227.494	1.878.178

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	12.481	12.481
 Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
(Отуѓување)	(9.329)	-
Состојба на 31 декември	3.152	12.481

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА
(продолжение)

A. Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент (продолжение)

Државните записи во износ од 141.221 илјади денари (2016: 209.304 илјади денари) се номинирани во денари, со рок на доспевање од една година и каматна стапка од 1,85% до 2,10%.

Обврзниците издадени од страна на државата во износ од 1.310.342 илјади денари (2016: 890.273 илјади денари) се издадени од страна на Министерство за финансии на Република Македонија, од кои износ од 852.149 илјади денари (2016: 438.086 илјади денари) се номинирани во денари, а износ од 458.193 илјади денари (2016: 452.187 илјади денари) се номинирани во евра. Овие државни обврзници имаат каматна стапка од 2,30% до 5,15% и рок на достасување од две до пет години.

Останатите должнички инструменти во износ од 648.875 илјади денари (2016: 658.573 илјади денари) се однесуваат на обврзници издадени од страна на Република Австрија и истите се номинирани во износ од 7.000.000 евра и 3.000.000 евра. Овие должнички инструменти достасуваат до 20 октомври 2025 година и 20 октомври 2026 година и имаат каматна стапка од 1,20% и 0,75%, соодветно.

Останати сопственички инструменти

Банката од 22 декември 2016 година поседува 49% од уделот на ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје, откупен за износ од 648.000 евра. На 31 декември 2017 година, уделот на Банката во капиталот на ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје изнесува 46.604 илјади денари (2016: 46.604 илјади денари).

Групата во периодот од 10 ноември 2017 година до 28 декември 2017 година изврши продажба на останати сопственички инструменти со номинална вредност од 11.127 илјади денари, оценувајќи ги како нестратешки за Групата. На датумот на продажба, вредноста на овие сопственички инструменти, намалена за исправката на вредност, изнесуваше 1.799 илјади денари и Банката реализираше капитална добивка во износ од 9.290 илјади денари (Белешка 11).

Останатите сопственички инструменти вклучуваат и учество на Банката во капиталот на Македонска Берза АД Скопје во износ од 23.221 илјади денари или 15,97%, како и учество во капиталот на Централен Депозитар за хартии во износ од 14.749 илјади денари или 19,98% и учество во капиталот на Клириншка кука КИБС АД Скопје во износ од 27.027 илјади денари или 10,16%.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжение)

Б. Прекласифицирани финансиски средства расположливи за продажба

Б.1 Состојба на прекласифицираните средства расположливи за продажба

	Прекласифи- циран износ (на датумот на прекласифика- ција)	тековна година 2017		претходна година 2016	
		Сметководствена вредност на 31 декември 2017 (тековна година)	Објективна вредност на 31 декември 2017(тековна година)	Сметководствена вредност на 31 декември 2016 (претходна година)	Објективна вредност на 31 декември 2016 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>					
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во 2017 (тековна година) во:					
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во 2016 (претходна година) во:					
- кредити и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжение)

Б. Прекласифицирани финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства расположливи за продажба

	Консолидиран биланс на успех 2017 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2017 (тековна година)	Биланс на успех 2016 (претходна година)	Останати добивки/(загуби) 2016 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>				
Период пред прекласификација				
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања во банки				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- промени на објективната вредност на нето основа	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- промени на објективната вредност на нето основа	-	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Период по прекласификација				
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања во банки				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- износ раскнижен од Ревалоризациски резерви	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- промени на објективната вредност на нето основа	-	-	-	-
- износ раскнижен од Ревалоризациски резерви	-	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА (продолжение)

Б. Прекласифицирани финансиски средства расположливи за продажба (продолжение)

Б.3 Добивки или загуби кои би биле признаени доколку средствата не биле прекласифицирани

	Консолидиран биланс на успех 2017 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2017 (тековна година)	Биланс на успех 2016 (претходна година)	Останати добивки/(загуби) 2016 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>				
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања во банки				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- промени на објективната вредност на нето основа	-	-	-	-
Средства расположливи за продажба прекласифицирани во кредити и побарувања од други комитенти				
- приходи од камата	-	-	-	-
- исправка на вредност на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-
- промени на објективната вредност на нето основа	-	-	-	-
- износ раскнижен од Ревалоризациски резерви	-	-	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)

23.2 ВЛОЖУВАЊЕ ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСТАСУВАЊЕ

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста (Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	-	-

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	-	-
Исправка на вредноста за годината	-	-
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-
	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

24. ВЛОЖУВАЊА ВО ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

А. Процент на учество на Групата во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	Во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		тековна година 2017	претход. година 2016	тековна година 2017	претход. година 2016
С АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје - подружница	Р. Македонија	100%	100%	100%	100%
ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје – придружено друштво	Р. Македонија	49%	49%	49%	49%

Б. Финансиски информации за придружените друштва - 100%

Назив на придружените друштва	Вкупна актива	Во илјади денари			
		Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/ (загуба) за фин.год.
ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје (Белешка 23)					
- тековна година - 2017	1.158.248	1.018.084	140.164	847.420	32.983
- претходна година - 2016	948.474	826.322	122.152	683.479	19.961

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Побарувања од купувачите	10.926	1.451
Однапред платени трошоци	46.606	32.009
Пресметани одложени приходи	-	-
Побарувања за провизии и надоместоци	17.296	18.097
Побарувања од вработени	629	-
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Побарувања за картични трансакции	67.048	52.666
Останато (наведете ги поединечно побарувањата кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати побарувања)		
- ситен инвентар во употреба	4.332	3.581
- останато	9.175	6.660
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	156.012	114.464
(Исправка на вредноста)	(19.528)	(28.483)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	136.484	85.981

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Движење на исправката на вредноста		
Состојба на 1 јануари	28.483	34.390
Исправка на вредноста за годината		
дополнителна исправка на вредноста	690	10.145
(ослободување на исправката на вредноста)	(7.814)	(49)
Ефект од курсни разлики	-	-
(Отпишани побарувања)	(1.831)	(16.003)
Состојба на 31 декември	19.528	28.483

26. ЗАЛОЖЕНИ СРЕДСТВА

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

27. ПРЕЗЕМЕНИ СРЕДСТВА ВРЗ ОСНОВА НА НЕНАПЛАТЕНИ ПОБАРУВАЊА

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2016 (претходна година)	2.819	139.696	18.081	5.299	-	165.895
превземени во текот на година	22.852	61.103	4.950	119.830	-	208.735
(продадени во текот на година)	(11.292)	(79.603)	(2.676)	(101.760)	-	(195.331)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	14.379	121.196	20.355	23.369	-	179.299
Состојба на 1 јануари 2017 (тековна година)	14.379	121.196	20.355	23.369	-	179.299
Усогласување со сметководствена евиденција	315	(74.664)	(6.093)	11.345	-	(69.097)
превземени во текот на година	-	13.532	-	-	-	13.532
(продадени во текот на година)	(13.889)	(19.407)	(2.274)	(18.903)	-	(54.473)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	805	40.657	11.988	15.811	-	69.261
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2016 (претходна година)	2.819	129.247	18.081	5.299	-	155.446
загуба поради оштетување во текот на годината	14.730	54.977	3.924	93.875	-	167.506
(продадени во текот на година)	(10.193)	(72.489)	(2.249)	(86.254)	-	(171.185)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	7.356	111.735	19.756	12.920	-	151.767
Состојба на 1 јануари 2017 (тековна година)	7.356	111.735	19.756	12.920	-	151.767
Усогласување со сметководствена евиденција	216	(69.154)	(8.866)	8.707	-	(69.097)
загуба поради оштетување во текот на годината	16	790	444	1.603	-	2.853
(продадени во текот на година)	(6.846)	(5.875)	(1.121)	(12.143)	-	(25.985)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	742	37.496	10.213	11.087	-	59.538
Сегашна сметководствена вредност						
На 1 јануари 2016 (претходна година)	-	10.449	-	-	-	10.449
на 31 декември 2016 (претходна година)	7.023	9.461	599	10.449	-	27.532
На 31 декември 2017 (тековна година)	63	3.161	1.775	4.724	-	9.723

Објективната вредност на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања изнесува 47.491 илјади денари (2016: 89.572 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

28. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

<i>во илјади денари</i>	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надвор. добавув.	Други интерно развиени нематери. средства	Други нематери- јални средства	Вложувања во немат. средства земени под закуп	Неконтролирано учество	Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2016	-	77.358	-	12.614	-	-	89.972
зголемувања преку нови набавки	-	21.264	-	-	-	-	21.264
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	(3.094)	-	-	(3.094)
(отуѓување преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	-	98.622	-	9.520	-	-	108.142
Состојба на 1 јануари 2017	-	98.622	-	9.520	-	-	108.142
усогласување со сметководствена евиденција	-	5.739	-	(6.860)	-	-	(1.121)
зголемувања преку нови набавки	-	10.925	-	17.120	-	-	28.045
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	-	115.286	-	19.780	-	-	135.066

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

28. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжение)

<i>во илјади денари</i>	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надвор. добавув.	Други интерно развиени нематер и. средства	Други нематер ијални средства	Вложувања во немат. средства земени под закуп	Неконтролирано учество	Вкупно
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2016	-	60.379	-	-	-	-	60.379
амортизација за годината	-	8.473	-	-	-	-	8.473
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	-	68.852	-	-	-	-	68.852
Состојба на 1 јануари 2017	-	68.852	-	-	-	-	68.852
усогласување со сметководствена евиденција	-	(1.121)	-	-	-	-	(1.121)
амортизација за годината	-	12.933	-	-	-	-	12.933
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	-	80.664	-	-	-	-	80.664
Сегашна сметководствена вредност							
На 1 јануари 2016 (претходна година)	-	16.979	-	12.614	-	-	29.593
На 31 декември 2016 (претходна година)	-	29.770	-	9.520	-	-	39.290
На 31 декември 2017 (тековна година)	-	34.622	-	19.780	-	-	54.402

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

28. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Групата

<i>во илјади денари</i>	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надвор. добавув.	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематери- јални средства	Вложувања во немат. средства земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност						
На 31 декември 2016 година	-	-	-	-	-	-
На 31 декември 2017 година	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2017 и 2016 година, Групата нема нематеријални средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Групата.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

Во илјади денари

	Зем- јиште	Градеж- ни објекти	Вложу- вање во недвиж- ности	Транс- порт-ни сред- ства	Мебел и канце- лариска опрема	Оста- ната опрема	Други ставки на недвиж- ности и опрема	Недвиж- ности и опрема во подго- товка	Вложува- ња во недвижно- сти и опрема земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност										
Состојба на 1 јануари 2016	193	328.661	12.612	24.741	121.129	95.414	14.960	-	-	597.710
зголемувања	-	-	124	6.228	5.475	16.010	1.968	-	-	29.805
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(9.523)	(12.736)	(4.466)	(12.052)	(3.068)	(235)	-	-	(42.080)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	193	319.138	-	26.503	114.552	108.356	16.693	-	-	585.435
Состојба на 1 јануари 2017	193	319.138	-	26.503	114.552	108.356	16.693	-	-	585.435
усогласување со сметководствена евиденција	-	-	-	-	-	5.601	(5.735)	-	-	(134)
зголемувања	-	-	-	971	9.885	6.933	141	-	-	17.930
зголемувања преку деловни комбинации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(14.381)	-	(2.528)	(6.501)	(11.861)	(384)	-	-	(35.655)
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	193	304.757	-	24.946	117.936	109.029	10.715	-	-	567.576

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА (продолжение)

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжение)

Во илјади денари										
	Зем- јиште	Градежни објекти	Вложу- вање во недвиж- ности	Транс- портни средства	Мебел и канце- лариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвиж- ности и опрема	Недвиж- ности и опрема во подготовка	Вложу- вања во недвиж- ности и опрема земени под закуп	Вкупно
Амортизација и оштетување										
Состојба на 1 јануари 2016	-	91.563	4.322	16.070	96.676	44.512	14.101	-	-	267.244
амортизација за годината	-	7.971	105	6.205	9.666	11.086	2.339	-	-	37.372
загуба поради оштет.во текот на год. (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(3.931)	(4.427)	(4.465)	(12.052)	(3.068)	(235)	-	-	(28.178)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	-	95.603	-	17.810	94.290	52.530	16.205	-	-	276.438
Состојба на 1 јануари 2017	-	95.603	-	17.810	94.290	52.530	16.205	-	-	276.438
усогласување со сметководствена евиденција	-	-	-	-	-	6.955	(7,089)	-	-	(134)
амортизација за годината	-	7.603	-	4.171	10.591	14.835	311	-	-	37.511
загуба поради оштет.во текот на год. (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	(1.787)	-	(2.528)	(6.501)	(11.410)	(384)	-	-	(22.610)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	-	101.419	-	19.453	98.380	62.910	9.043	-	-	291.205

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА (продолжение)

А. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжение)

Во илјади денари										
	Зем- јиште	Градежни објекти	Вложу- вање во недвиж- ности	Транс- портни средства	Мебел и канце- лариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвиж- ности и опрема	Недвиж- ности и опрема во подготовка	Вложу- вања во недвиж- ности и опрема земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност										
На 1 јануари 2016 (претходна година)	193	237.098	8.290	8.671	24.453	50.902	859	-	-	330.466
На 31 декември 2016 (претходна година)	193	223.535	-	8.693	20.262	55.826	488	-	-	308.997
На 31 декември 2017 (тековна година)	193	203.338	-	5.493	19.556	46.119	1.672	-	-	276.371

Градежните објекти на Групата во износ од 203.337 илјади денари, вклучуваат објекти во износ од 18.963 илјади денари, за кои Групата не поседува соодветни документи за сопственост. Групата има покренато соодветни постапки за обезбедување документација за сопственост на градежните објекти кои ги користи, како и запишување на правото на сопственост над овие средства, за кои Групата не поседува имотен лист.

Б. Сметководствена вредност на материјалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Групата

Во илјади денари										
	Зем- јиште	Градежни објекти	Вложу- вање во недвиж- ности	Транс- портни средства	Мебел и канце- лариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвиж- ности и опрема	Недвиж- ности и опрема во подготовка	Вложу- вања во недвиж- ности и опрема земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност										
На 31 декември 2016 година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 31 декември 2017 година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ**30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски**

	тековна година 2017	претходна година 2016
Побарувања за данок на добивка (тековен)	21.819	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	17.205

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски**А. Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски**

	31 декември 2017			Во илјади денари 31 декември 2016		
	Одлож. даночни средства	Одлож. даночни обврски	На нето основа	Одлож. даночни средства	Одлож. даночни обврски	На нето основа
Дериватни средства чувани за управув. со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од др. комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обвр. чувани за управув. со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во консолидираниот биланс на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

Б. Непризнаени одложени даночни средства

	тековна година 2017	претходна година 2016
Даночни загуби	-	-
Даночни кредити	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (продолжение)**30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)****В. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината***Во илјади денари*

	Состојба на 1 јануари	Признаени во консолиди раниот биланс на успех	Признаени во капитал	Состојба на 31 декември
претходна година 2016				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-		-
Кредити на и побарувања од банки	-	-		-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-		-
Вложувања во хартии од вредност	-	-		-
Нематеријални средства	-	-		-
Недвижности и опрема	-	-		-
Останати побарувања	-	-		-
Дериватни обврски чувани за управув. со ризик	-	-		-
Останати обврски	-	-		-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-		-
Останато	-	-		-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-		-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-		-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/(обврски)	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)

В. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината (продолжение)

Во илјади денари

	Состојба на 1 јануари	Признаени во консолиди раниот биланс на успех	Признаени во капитал	Состојба на 31 декември
тековна година 2017				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-		-
Кредити на и побарувања од банки	-	-		-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-		-
Вложувања во хартии од вредност	-	-		-
Нематеријални средства	-	-		-
Недвижности и опрема	-	-		-
Останати побарувања	-	-		-
Дериватни обврски чувани за управув. со ризик	-	-		-
Останати обврски	-	-		-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-		-
Останато	-	-		-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-		-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-		-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/(обврски)	-	-	-	-

31. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ГРУПА ЗА ОТУГУВАЊЕ

А. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

Во илјади денари

	тековна година 2017	претходна година 2016
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	111.759	135.628
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	111.759	135.628

Нетековните средства кои се чуваат за продажба во износ од 111.759 илјади денари претставуваат недвижности кои се во сопственост на подружницата С-АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје. Се работи за две станбени згради лоцирани во општина Сопиште - Скопје, кои подружницата ги купи од Банката на 13 мај 2016 година, а кои претходно беа заложени како обезбедување кон должникот Мартинили ДООЕЛ Скопје од кој Банката имаше нефункционално побарување.

Од вкупно 62 станови, на 31 декември 2017 преостанати се 36 станови за продажба со површина од 2.868 м². Во текот на 2017 година продадени се 24 станови. Минималните цени за становите се движат од 699 евра по м² до 799 евра по м², а вкупната станбена површина изнесува 4.757 м².

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

31. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ГРУПА ЗА ОТУГУВАЊЕ
(продолжение)

Б. Група за отуѓување

	Во илјади денари	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружени друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
Вкупно група на средства за отуѓување	-	-
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>		
Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	277	-
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	277	-

В. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

	Во илјади денари	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	64.983	13.351

Добивката во износ од 64.983 илјади денари (Белешка 11) се однесува на продажба на 24 станови во текот на 2017 година, кои Групата ги чуваше како нетековни средства за продажба.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

32. ОБВРСКИ ЗА ТРГУВАЊЕ

	Во илјади денари	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Депозити на банки</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>	-	-
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартии од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-
Вкупно обврски за тргување	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

33. ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ КОНСОЛИДИРАНИОТ БИЛАНС НА УСПЕХ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАКО ТАКВИ ПРИ ПОЧЕТНОТО ПРИЗНАВАЊЕ

Во илјади денари

	тековна година 2017		претходна година 2016	
	сегашна сметковод- ствена вредност	договорна вредност, платлива на достасу- вање	сегашна сметковод- ствена вредност	договорна вредност, платлива на достасу- вање
<i>Депозити на банки</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку нок	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>	-	-	-	-
<i>Останати обврски</i>	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

34. ДЕПОЗИТИ

34.1 ДЕПОЗИТИ НА БАНКИ

	тековна година 2017		Во илјади денари претходна година 2016	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки				
домашни банки	96.172	-	43.853	-
странски банки	42.266	-	187.744	-
Депозити по видување				
домашни банки	5.736	-	171	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити				
домашни банки	-	-	166.619	-
странски банки	271.781	307.454	432.604	-
Ограничени депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	2	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	415.955	307.454	830.993	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

34. ДЕПОЗИТИ (продолжение)

34.2 ДЕПОЗИТИ НА ДРУГИ КОМИТЕНТИ

	тековна година 2017		претходна година 2016	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	3.515.728	-	4.515.824	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	436.669	423.924	381.760	604.444
Ограничени депозити	4.437	304.084	92.954	212.954
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	6.781	1.240	7.152	-
	3.963.615	729.248	4.997.690	817.398
Држава				
Тековни сметки	977	-	1.413	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	977	-	1.413	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	52.531	-	57.302	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	3.600	-	4.650	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	13	-	15	-
	56.144	-	61.967	-
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	134.090	-	114.174	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	19.214	357.590	40.483	138.751
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	4.666	-	4.134	-
	157.970	357.590	158.791	138.751
Домаќинства				
Тековни сметки	2.987.271	-	2.386.560	-
Депозити по видување	31.383	-	38.275	-
Орочени депозити	1.684.769	1.763.105	1.488.588	1.907.095
Ограничени депозити	23.938	344.243	21.893	311.862
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	47.377	-	46.214	-
	4.774.738	2.107.348	3.981.530	2.218.957
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	134.896	-	109.218	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	119.652	34.820	134.075	28.840
Ограничени депозити	-	326	-	11
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	3.217	-	2.687	-
	257.765	35.146	245.980	28.851
	9.211.209	3.229.332	9.447.371	3.203.957
Тековна достасаност	987.002	(987.002)	1.673.004	(1.673.004)
Вкупно депозити на други комитенти	10.198.211	2.242.330	11.120.375	1.530.953

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

35. ИЗДАДЕНИ ДОЛЖНИЧКИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна	претходна
	година	година
	2017	2016
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

36. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

А. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на давателот

	тековна година 2017		Во илјади денари претходна година 2016	
	кратко- рочни	долго- рочни	кратко- рочни	долго- рочни
Банки				
резиденти				
Обврски по кредити	489.000	434.941	580.000	665.738
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	877	-	1.244	-
нерезиденти				
Обврски по кредити	-	1.181.480	-	665.574
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	387	-	816	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-транзакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	279.047	(279.047)	277.428	(277.428)
Вкупно обврски по кредити	769.311	1.337.374	859.488	1.053.884

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

36. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ (продолжение)

Б. Обврски по кредити според кредитодавателот

	тековна година 2017		Во илјади денари претходна година 2016	
	кратко- рочни	долго- рочни	кратко- рочни	долго- рочни
<i>домашни извори:</i>				
ДЕЛОВНИ БАНКИ	435.083	54	580.032	-
МБПР	54.793	434.887	1.211	665.519
НБРМ	1	-	1	219
	<u>489.877</u>	<u>434.941</u>	<u>581.244</u>	<u>665.738</u>
<i>странски извори:</i>				
ЕБРД	387	52.706	816	105.396
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG	-	1.128.774	-	560.178
	<u>387</u>	<u>1.181.480</u>	<u>816</u>	<u>665.574</u>
Тековна достасаност	<u>279.047</u>	<u>(279.047)</u>	<u>277.428</u>	<u>(277.428)</u>
Вкупно обврски по кредити	<u>769.311</u>	<u>1.337.374</u>	<u>859.488</u>	<u>1.053.884</u>

Краткорочните обврски од домашни деловни банки во износ од 435.083 илјади денари се однесуваат на кредити со резидуален рок на доспевање до три дена и каматна стапка од 1,2% од следните банки:

- ХАЛК Банка АД Скопје во износ од 180.035 илјади денари,
- СИЛК РОАД Банка АД Скопје во износ од 90.018 илјади денари,
- УНИ Банка АД Скопје во износ од 75.015 илјади денари и
- НЛБ Банка АД Скопје во износ од 90.015 илјади денари.

Групата, истотака има краткорочен кредит од Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје („МБПР“), во износ од 54.793 илјади денари со резидуален рок на доспевање од два дена и каматна стапка од 1,2%

Долгорочните извори на средства финансирани во соработка со МБПР се преку следните кредитни линии:

- ИФАД програмата за развој на земјоделството и производство на храна во износ од 172.979 илјади денари (2016: 208.006 илјади денари) со каматна стапка од 0,75% и рок на доспевање до 15 април 2035 година;
- ИФАД програмата за развој на земјоделството и производство на храна во износ од 7.885 илјади денари (2016: 19.119 илјади денари) со каматна стапка од 0,50%, револвинг кредитни линии;
- Европска инвестициона банка во износ од 151.235 илјади денари (2016: 264.905 илјади денари) со каматна стапка од 1% и рок на доспевање до 15 октомври 2020 година;
- Европска инвестициона банка во износ од 101.882 илјади денари (2016: 173.675 илјади денари) со каматна стапка од 1% и рок на доспевање до 15 април 2023 година;
- Европска инвестициона банка во износ од 906 илјади денари (2016: 1.025 илјади денари) со каматна стапка од 1% и рок на доспевање до 15 април 2017 година;

Обврските по кредити кон матичната компанија Steiermärkische Bank und Sparkassen AG во износ од 1.128.774 илјади денари (2016: 560.178 илјади денари) вклучуваат:

- 260.218 илјади денари со доспевање на 30 јуни 2019 година,
- 292.081 илјади денари, со доспевање на 31 декември 2023 година,
- 576.475 илјади денари, со доспевање на 9 јуни 2025 година.

Овие извори на финансирање се наменети за финансирање во приватниот сектор.

Долгорочните извори на средства финансирани во соработка со Европска Банка за Обнова и Развој (ЕБОР) во износ од 53.093 илјади денари (2016: 106.212 илјади денари) имаат рок на доспевање до 10 јули 2018 година и каматна стапка од 6м Еурибор + 1,8%

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

37. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Обврски по субординирани депозити</i> (наведете ги поединечно:)	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
<i>Обврски по субординирани кредити</i> (наведете ги поединечно:)		
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG	614.907	614.812
Обврски врз основа на камати	5.791	4.714
	620.698	619.526
<i>Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност</i> (наведете ги поединечно:)	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
Откупливи приоритетни акции	-	-
Вкупно субординирани обврски	620.698	619.526

Субординираните кредити во износ од 620.698 илјади денари (2016: 619.526 илјади денари) се однесуваат на субординирана обврска кон матичната банка, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, иницијално одобрена на 19 мај 2010 година, со вкупен износ од 10.000.000 евра.

Во текот на 2017 година, субординираниот кредит е поделен на две транши во договор со матичната банка:

- транша 1 во износ од 5.000.000 евра, со рок на доспевање до 31 март 2027 година и променлива каматна стапка 6м Еурибор + 3% на годишно ниво;
- транша 2 во износ од 5.000.000 евра, со рок на доспевање до 31 март 2027 година и фиксна каматна стапка од 4,37%.

Промените се направени за прудентно управување со ризиците и капиталната позиција, со што се намали изложеноста на каматен ризик и се подобри дополнителниот капитал на Банката.

Каматата се плаќа полугодишно. Договорено е со кредиторот дека субординираниот долг треба да биде:

- Потполно и навремено достапен за покривање на ризиците на Банката и загубите во работењето;
- Да не е обезбеден со друг тип на обезбедување од страна на Банката или лице поврзано со Банката;
- Во случај на стечај или ликвидација на Банката, субординираниот долг ќе се исплати пред да се намират обврските спрема акционерите на Банката;
- Да не се користи за дополнителни обврски на Банката;
- Да нема третман на депозит.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

38. ПОСЕБНА РЕЗЕРВА И РЕЗЕРВИРАЊА

Во илјади денари

	Посебна резерва за вонби- лансни кредитни изложе- ности	Резерви- рања за потенци- јалните обврски врз основа на судски спорови	Резерви- рања за пензиите и за други користи за вработените	Резерви- рања за пре- структу- рирањето	Резерви- рања за неповол- ни дого- вори	Останати резерви- рања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2016 год.	35.559	37.245	15.136	-	-	-	87.940
дополнителни резервирања во текот на годината	57.249	-	1.535	-	-	-	58.784
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободувања на резервирањата во текот на годината)	(26.950)	-	-	-	-	-	(26.950)
Состојба на 31 декември 2016 год.	65.858	37.245	16.671	-	-	-	119.774
Состојба на 1 јануари 2017 год.	65.858	37.245	16.671	-	-	-	119.774
дополнителни резервирања во текот на годината	200.600	89.175	875	-	-	-	290.650
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободувања на резервирањата во текот на годината)	(67.878)	(27.766)	-	-	-	-	(95.644)
Состојба на 31 декември 2017 год.	198.580	98.654	17.546	-	-	-	314.780

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
39. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Обврски кон добавувачите	23.690	11.625
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизиите и надоместите	2.319	2.737
Пресметани трошоци	48.042	55.340
Разграничени приходи од претходна година	-	-
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	1.491	816
Останато (наведете ги поединечно обврските кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати обврски)	-	-
<u>обврски по други основи</u>	21.052	13.663
<u>обврски за нераспределени уплати од странство</u>	38.757	30.390
<u>останати обврски по привремени сметки со клиенти</u>	60.409	55.230
Вкупно останати обврски	195.760	169.801

40. ЗАПИШАН КАПИТАЛ**A. Запишан капитал**

	<i>Во Денари</i>		<i>Број на издадени акции</i>				<i>Во илјади денари</i>	
	Номинална вредност по акција		Обични акции		Неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	Обични акции	Неоткупливи приоритетни акции	Тековна година 2017	Претходна година 2016	Тековна година 2017	Претходна година 2016	Тековна година 2017	Претходна година 2016
Состојба на 1 јануари-целосно платени	2.670	-	622.762	622.762	-	-	1.662.775	1.662.775
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината (наведете детално):	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември – целосно платени	2.670	-	622.762	622.762	-	-	1.662.775	1.662.775

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
40. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (продолжение)**Б.1 Дивиденди**

Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на Банката

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	131.888	31.138

	<i>Во денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Дивиденда по обична акција	212	50
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Согласно Одлука на Собранието на акционери на Банката донесена на 30 мај 2017 година, дел од нето добивката за 2016 година се распредели за исплата на дивиденда во износ од 124.552 илјади денари. Остатокот од дивиденда во износ од 7.336 илјади денари е исплатена од придружното друштво ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје, врз основа на Одлука на Содружниците донесена на 30 мај 2017 година.

Б.2 Објавени дивиденди по денот на консолидираниот Биланс на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во консолидираниот биланс на состојба)

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-

	<i>Во денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

В. Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

Структурата на акционерите кои имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас на 31 декември 2017 и 2016 година официјално објавена и прифатена од Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија, е следната:

	<i>Во илјади денари</i>		<i>Во %</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016	тековна година 2017	претходна година 2016
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	Право на глас	Право на глас
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG	1.658.388	1.658.388	99,74%	99,74%
Вкупно	1.658.388	1.658.388	99,74%	99,74%

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2017

40. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (продолжение)

Премиите од акции претставуваат разлика помеѓу номиналната вредност и продажната цена на акциите. Премиите од акции на 1 јануари 2016 година изнесуваа 861.619 илјади денари и се однесуваа на две емисии на акции од 18 октомври 2011 година и 7 февруари 2012 година. Во секоја од емисиите беа издадени по 184.200 акции со што се зголеми капиталот на Банката за 15.000.000 евра по емисија, односно за вкупно 30.000.000 евра. Во согласност со член 484 „Покривање на загубата“ од Законот за Трговските Друштва, во текот на 2016 година премиите од акции беа намалени заради покривање на загуби од минати години, притоа на 31 декември 2016 година и 31 декември 2017 година изнесуваат 558.522 илјади денари.

41. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА

A. Основна заработка по акција

	Во илјади денари	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции</i>		
Нето-добивка за годината	7.405	291.484
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (наведете поодделно:)	-	-
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	7.405	291.484
	тековна година 2017	Број на акции претходна година 2016
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	622.762	622.762
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината (наведете ги сите настани поодделно)	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	622.762	622.762
Основна заработка по акција (во МКД)	12	468

Основна заработувачка по акција се пресметува по пат на делење на добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции) со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината вклучувајќи ги сопствените акции купени од страна на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

41. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА (продолжение)

Б. Разводната заработка по акција

	Во илјади денари	
	тековна година 2017	претходна година 2016
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)</i>		
Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)	7.405	291.484
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции (наведете поделно)	-	-
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)	7.405	291.484
	тековна година 2017	Број на акции претходна година 2016
<i>Пондериран просечен број на обичните акции (разводнет)</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	622.762	622.762
Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции (наведете ги сите настани поделно)	-	-
Пондериран просечен број на обичните акции (разводнет) на 31 декември	622.762	622.762
Разводната заработка по акција (во МКД)	12	468

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

42. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА

42.1 ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

	<i>Во илјади денари</i>	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Платежни непокриени гаранции		
во денари	347.472	316.872
во странска валута	249.751	248.255
во денари со валутна клаузула	12.298	-
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	97.359	183.796
во странска валута	-	-
во денари со валутна клаузула	403.941	464.143
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	74.670	78.500
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	177.581	151.300
Неискористени лимити по кредитни картички	186.811	188.344
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	1.721.684	1.591.879
Издадени покриени гаранции	201.046	267.468
Покриени акредитиви	-	-
Останати покриени потенцијални обврски	-	1.614
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	3.472.613	3.492.171
(Посебна резерва)	(198.580)	(65.858)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	3.274.033	3.426.313

Потенцијалните обврски на Групата се состојат од потенцијални обврски за кредити, потенцијални обврски за гаранции и потенцијални обврски за акредитиви за правни лица и потенцијални обврски за кредити на физички лица, лимити на трансакциски сметки и лимити на кредитни картички.

Од вкупните потенцијани обврски по основ на издадени непокриени гаранции со рок на достасување до една година се во износ од 670.156 илјади денари (2016: 834.299 илјади денари). Непокриените акредитиви се со рок на достасување до 1 година (2016: 1 година). Неискористените пречекорувања по тековни сметки се краткорочни.

Потенцијалните обврски по основ на дозволените пречекорувања по тековни сметки и неискористени лимити по кредитни картички се необезбедени и истите се отповикливи во случај на влошување на кредитната способност на должникот. Каматните стапки на дозволените пречекорувања и на кредитните картички во 2017 година се движат од 6% до 10,5%.

Потенцијалните обврски на Банката спрема правни лица по основ на гаранции и акредитиви се неотповикливи, додека неискористените кредитни лимити одобрени на правни лица се подложни на годишно ревидирање. Освен покриените гаранции и акредитиви кои се обезбедени со депозит, останатите непокриени гаранции и акредитиви, како и неискористени кредитни лимити одобрени на правни лица се обезбедени со хипотека на недвижен имот, залог на подвижен имот, гаранции и сл.

Судски спорови

Групата е вклучена во судски постапки од своето редовно работење. Износот на судските спорови кои директно се водат против Банката на 31 декември 2017 година изнесува 38.578 илјади денари (2016: 374.605 илјади денари). Меѓутоа, Групата изврши резервирање за загуби поради оштетување за судски спорови во износ од 98.654 илјади денари (2016: 37.245 илјади денари) (Белешка 38), кои вклучуваат резервации за зголемен оперативен ризик од потенцијални судски постапки во износ од 89.175 илјади денари (Белешка 16 и 38), како и резервации за активни судски спорови во износ од 9.479 илјади денари. На 7 декември 2017 година, во корист на Банката заврши една судска постапка во износ од 278.105 илјади денари, поради што е направено ослободување на резервации во износ од 27.766 илјади денари (Белешка 16 и 38). Раководството на Групата смета дека конечниот исход на остатокот од судските спорови ќе биде решен во корист на Банката и дека нема да настанат материјално значајни загуби по основ на овие спорови.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

42. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)

42.2 ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	<i>Во илјади денари</i> тековна година 2017	<i>претходна година 2016</i>
Наведете ги одделно позначајните потенцијални средства:	-	-
Вкупно потенцијални средства	-	-

43. РАБОТИ ВО ИМЕ И ЗА СМЕТКА НА ТРЕТИ ЛИЦА

	<i>тековна година 2017</i>			<i>Во илјади денари претходна година 2016</i>		
	Средства	Обврски	Нето позиција	Средства	Обврски	Нето позиција
Администрирање на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	(9.631)	(9.631)	-	(11.019)	(11.019)
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	6.477	-	6.477	9.364	-	9.364
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	1.192	(109)	1.083	-	(109)	(109)
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	7.669	(9.740)	(2.071)	9.364	(11.128)	(1.764)

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИТЕ СТРАНИ

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти и со раководниот кадар на Групата со состојба на и за годините што завршија на 31 декември 2017 и 2016 се како што следи:

A. Консолидиран биланс на состојба

Во илјади денари

	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- жени друштва	Раково- ден кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	120.912	-	-	-	-	120.912
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања	-					
хипотекарни кредити	-	-	-	23.702	-	23.702
потрошувачки кредити	-	-	-	2.074	-	2.074
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	19	-	-	4.840	64.073	68.932
Вложувања во хартии од вредност	46.604	-	-	-	-	46.604
(Исправка на вредноста)	-	-	-	(570)	(34)	(604)
Останати средства	694	-	-	-	-	694
Вкупно	168.229	-	-	30.046	64.039	262.314
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	608.932	-	-	64.654	46.905	720.941
Издадени хартии од	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	1.128.774	-	-	-	-	1.128.774
Субординирани обврски	620.698	-	-	-	-	620.698
Останати обврски	434	-	-	-	-	434
Вкупно	2.358.838	-	-	64.654	46.905	2.470.397
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	485	-	-	3.792	2.520	6.797
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	485	-	-	3.792	2.520	6.797
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИТЕ СТРАНИ (продолжение)

А. Консолидиран биланс на состојба (продолжение)

Во илјади денари

	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- жени друштва	Раково- ден кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)						
Средства						
Тековни сметки	116.868	-	-	-	-	116.868
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	22.358	-	22.358
потрошувачки кредити	-	-	-	2.507	-	2.507
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	64	-	-	9.012	-	9.076
Вложувања во хартии од вредност	56.385	-	-	-	-	56.385
(Исправка на вредноста)	-	-	-	(521)	-	(521)
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	173.317	-	-	33.356	-	206.673
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	692.326	-	-	71.473	-	763.799
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	560.178	-	-	-	-	560.178
Субординирани обврски	619.526	-	-	-	-	619.526
Останати обврски	403	-	-	-	-	403
Вкупно	1.872.433	-	-	71.473	-	1.943.906
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	440	-	-	-	-	440
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	440	-	-	-	-	440
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИТЕ СТРАНИ (продолжение)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

Во илјади денари

	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- жени друштва	Раково- ден кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2017 тековна година						
Приходи						
Приходи од камата	56	-	-	1.324	1.006	2.386
Приходи од провизии и надомести	377	-	-	1.649	156	2.182
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	7.336	-	-	7.336
Капитална добивка од продажба на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	1.943	-	-	-	-	1.943
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	2.376	-	7.336	2.973	1.162	13.847
Расходи						
Расходи за камата	42.324	-	-	616	597	43.537
Расходи за провизии и надомести	1.025	-	-	-	-	1.025
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	9.339	-	-	-	-	9.339
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	52.688	-	-	616	597	53.901

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИТЕ СТРАНИ (продолжение)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни (продолжение)

Во илјади денари

	Матично друштво	Подруж- ници	Придру- жени друштва	Раково- ден кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2016 претходна година						
Приходи						
Приходи од камата	714	-	-	1.729	-	2.443
Приходи од провизии и надомести	2.213	-	-	161	-	2.374
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	1.721	-	-	1.721
Капитална добивка од продажба на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	1.339	-	-	-	-	1.339
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	4.266	-	1.721	1.890	-	7.877
Расходи						
Расходи за камата	36.598	-	-	854	-	37.452
Расходи за провизии и надомести	2.130	-	-	-	-	2.130
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	5.956	-	-	-	-	5.956
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	44.684	-	-	854	-	45.538

В. Надомести на раководниот кадар на Групата

Во илјади денари

	тековна година 2017	претходна година 2016
Краткорочни користи за вработените	62.677	57.558
Користи по престанок на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	62.677	57.558

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИТЕ СТРАНИ (продолжение)

Во согласност со Законот за Банки како поврзани страни се: лица со посебни права и одговорности во Банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Банката (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број на акции или од издадените акции со право на глас во Банката или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Банката) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица, подружници на Банката и други лица со кои Банката има блиски врски.

Банката кредитира, врши работи на платен промет и депонира средства на претпријатија и финансиски институции со кои е поврзана. Раководството на Банката смета дека овие трансакции се вршат врз нормални пазарни услови и во нормалниот тек на деловните активности.

45. НАЕМИ**A. Наемодавател****A.1 Побарувања по финансиски наеми**

	Вкупно побарувања по финансиски наем	Во илјади денари Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
31 декември 2017 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
31 декември 2016 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

	Вкупно побарувања по оперативни наеми	Во илјади денари Период на достасување на побарувањата по оперативен наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
31 декември 2017 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
31 декември 2016 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања на наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

45. НАЕМИ (продолжение)

A. Наемодавател (продолжение)

A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми (продолжение)

	Земјиште	Градежни објекти	Транс- портни средства	Мебел и канцела- риска опрема	Остана- та опрема	Други ставки на недвиж- ности и опрема	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-

Б. Наемател

Б.1 Обврски по финансиски наеми

	Во илјади денари Период на достасување на обврските по финансиски наем			
	Вкупно обврски по финансиски наем	до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017

45. НАЕМИ (продолжение)

Б. Наемател (продолжение)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжение)

	<i>Во илјади денари</i>						
	<u>Земјиште</u>	<u>Градежни објекти</u>	<u>Транс- портни средства</u>	<u>Мебел и канцела- риска опрема</u>	<u>Останата опрема</u>	<u>Други ставки на недвиж- ности и опрема</u>	<u>Вкупно</u>
Вредност на имотот земен под оперативен наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2016	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2017	-	-	-	-	-	-	-
Зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2016	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загуба поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2017	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загуба поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2017	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2016 година	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2016 година	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2017 година	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
45. НАЕМИ (продолжение)**Б. Наемател (продолжение)****Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми**

	Вкупно обврски по оперативни наеми	Во илјади денари Период на достасување на обврските по оперативен наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2017 (тековна година)	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2016 (претходна година)	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

46. ПЛАЌАЊА ВРЗ ОСНОВА НА АКЦИИ

	Во илјади денари	
	тековна година 2017	претходна година 2016
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивиденда	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	тековна година 2017		Во илјади денари претходна година 2016	
	број на опциите за акции	пондери- рана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондери- рана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари				
Промени во текот на годината	-	-	-	-
Опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-	-
Опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-	-
Останати дадени опции	-	-	-	-
Форфетирани опции	-	-	-	-
Реализирани опции	-	-	-	-
Опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017
47. ДАНОЧНИ РИЗИЦИ

Консолидираните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Групата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Групата, не постојат какви било дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

48. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА КОНСОЛИДИРАНИОТ БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Вреднување на финансиските инструменти од 1 јануари 2018 година

Поради стапување на сила на новата Одлука за методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/17) почнувајќи од 1 јануари 2018 година, Банката изврши преоценување на сите финансиски средства и финансиски обврски со состојба на 31 декември 2017 година и на 1 јануари 2018 година, и соодветно ги класифицираше во согласност со деловниот модел на Банката за управување со финансиските средства и карактеристиките на договорните парични текови на финансиското средство.

Во категоријата на финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност, Банката ги класифицираше финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- управување финансиските средства со цел наплата на договорните парични текови; и
- согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ – СППИ (англ: Solely Payment of Principal and Interest).

Врз основа на анализата на кредитното портфолио, Банката ја класифицираше целата позиција Кредити на и побарувањата од други комитенти во износ од 11.586.930 илјади денари на 1 јануари 2018 година во категорија на мерење Амортизирана набавна вредност во согласност со Одлуката за методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/17).

Банката во оваа категорија на финансиски средства ги класифицираше и паричните средства, побарувањата од купувачи, побарувањата за провизии и надоместоци и сите други финансиски средства коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик во согласност со Одлуката за управување со кредитниот ризик, а за кои условот на СППИ е неприменлив и за кои средства не е потребно исполнување на условот на СППИ.

Во категоријата на финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка, Банката ги класифицираше финансиските средства кои ги исполнуваат следните критериуми:

- банката го управува финансиското средство со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба; и
- согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ – СППИ (англ: Solely Payment of Principal and Interest).

Врз основа на направената анализа на портфолиото на должничките хартии од вредност, Банката го класифицираше целото портфолио во износ од 2.100.438 илјади денари на 1 јануари 2018 година и ќе ги мери по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка.

Сопственичките финансиски средства се класифицираат и се мерат по објективна вредност и тие немаат договорни парични текови врз основа на главница и камата, односно не ги исполнуваат условот на СППИ. Портфолиото на Банката на сопственички инструменти на 1 јануари 2018 година изнесува од 130.208 илјади и бидејќи секој инструмент е под прагот на материјалност за мерење по објективна вредност од 500 илјади евра, Банката ќе ги мери овие средства по набавна вредност.

Почетно, сите финансиски средства, освен оние средства кои ги исполнуваат условите за класификација во Групата 2 или во Групата 3, се класификуваат во Групата 1.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2017**48. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА КОНСОЛИДИРАНИОТ БИЛАНС НА СОСТОЈБА (продолжение)***Вреднување на финансиските инструменти од 1 јануари 2018 година (продолжение)*

Во Групата 1 се класификуваат сите финансиски средства коишто на датумот на известување имаат низок кредитен ризик, како и оние финансиски средства кои немаат значително зголемување на кредитниот ризик од почетното признавање. Доколку банката забележи значително влошување на кредитниот квалитет на средството после почетното признавање, Банката треба да ја прекласифицира изложеноста од Групата 1 во Групата 2, додека трансферот во Групата 3 настанува кога веќе има објективни докази дека настанало оштетување. Банката класификуваше во Група 1 Кредити на и побарувањата од други комитенти во износ од 9.952.176 илјади денари. Исправката на вредноста на финансиските средства од Групата 1 ја претставува загубата за целиот животен век на средството, кои би настанале како резултат на штетни настани кои би можеле да се појават во следните 12 месеци (не очекуваните парични загуби во периодот од следните 12 месеци), односно е еднаква на очекуваните кредитни загуби во текот на целиот животен век на средството, пондирани со веројатноста дека одреден штетен настан ќе се случи во текот на следните 12 месеци.

Во Групата 2 се класификуваат оние финансиски средства кои имаат значително влошување на кредитниот ризик по првичното признавање, но сè уште нема објективни докази за настанување на загуба/оштетување. Банката класификуваше во Група 2 Кредити на и побарувањата од други комитенти во износ од 1.596.803 илјади денари. Исправката на вредноста на средствата од Групата 2 и Групата 3 е еднаква на вкупниот износ на очекувани кредитни загуби кои може да настанат како резултат на сите штетни настани во текот на целиот преостанат животен век на средството.

Во Групата 3 се класификуваат оние финансиски средства за кои има еден или повеќе објективни докази дека настанало оштетување, и ризик од неисполнување настанува најдоцна во случај на доцнење подолго од 90 дена. Банката класификуваше во Група 3 Кредити на и побарувањата од други комитенти во износ од 875.236 илјади денари. Исправката на вредноста на средствата од Групата 3 е еднаква на вкупниот износ на очекувани кредитни загуби кои може да настанат како резултат на сите штетни настани во текот на целиот преостанат животен век на средството.

Спогодби за исплати на штети од инцидент со оперативен ризик

Во текот на 2018 година, Банката склучи 15 спогодби со клиенти за надоместок на штети и притоа исплати износ од 62.646 илјади денари за кои на 31 декември 2017 година имаше евидентирано резервација за зголемен оперативен ризик од потенцијални судски постапки, во износ од 89.175 илјади денари (Белешка 42.1).

ПРИЛОГ 1 - КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ПРИЛОГ 2 - КОНСОЛИДИРАНА ГОДИШНА СМЕТКА